

UNIVERZITA PARDUBICE
FAKULTA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2008

MARTINA ZEDNÍČKOVÁ

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Obchodní společnosti, zájmová sdružení a družstva evropského typu
Martina Zedníčková

Bakalářská práce
2008

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Ústav veřejné správy a práva
Akademický rok: 2007/2008

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Martina ZEDNÍČKOVÁ**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná ekonomika a správa**

Název tématu: **Obchodní společnosti, zájmová sdružení a družstva evropského typu**

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Historický vývoj evropských obchodních společností
3. Evropské obchodní společnosti podle současné úpravy
4. Závěr
  - 4.1 Přínos evropských obchodních společností
  - 4.2 Důvody neexistence evropských obchodních společností na území České republiky
5. Přílohy

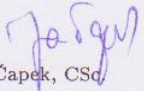
Rozsah grafických prací: -
Rozsah pracovní zprávy: cca 30 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

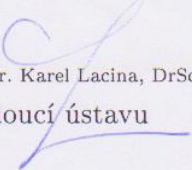
- DĚDIČ, J.;ČECH P. Obchodní právo po vstupu ČR do EU. 2. upr. vyd. Praha: Bova Polygon, 2005. 496 s. ISBN 80-7273-122-X.
HODÁL, P.;ALEXANDER, J. Evropské právo obchodních společností. Praha: Linde Praha, a. s., 2005. 267 s. ISBN 80-7201-520-6.
JANKŮ, Martin. Evropská unie – právní systém evropských společenství. 1.vyd. Praha: Computer Press, 2002. 163 s. ISBN 80-7226-806-6.
DVOŘÁK, Tomáš. Evropské hospodářské zájmové sdružení. 1. vyd. Praha: ASPI, 2006. 243 s. ISBN 80-7357-206-0.
Ministerstvo spravedlnosti ČR. Právo obchodních společností a soutěžní právo v EU. Praha: 2006. 200 s.

Vedoucí bakalářské práce: **JUDr. Milan Závurka, Ph.D.**
Ústav veřejné správy a práva

Datum zadání bakalářské práce: **25. října 2007**
Termín odevzdání bakalářské práce: **19. května 2008**

prof. Ing. Jan Čapek, CSc.
děkan

L.S.

prof. PhDr. Karel Lacina, DrSc.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 15. listopadu 2007

Poděkování

Ráda bych poděkovala svému vedoucímu práce JUDr. Milanu Závurkovi, Ph.D. nejen za odborné vedení práce, cenné rady a poskytnuté materiály, ale také za ochotu a vstřícnost.

Poděkování patří také mým rodičům za podporu při studiu.

SOUHRN

Tato bakalářská práce se zabývá problematikou evropských obchodních společností, mezi které patří evropské hospodářské zájmové sdružení (EHZS), evropská akciová společnost (SE) a evropská družstevní společnost (SCE).

První kapitola je věnována historickému vývoji těchto nadnárodních společností a také účelu jejich vzniku. Na současnou úpravu jednotlivých evropských obchodních společností je zaměřena druhá kapitola, která obsahuje informace o aplikovatelném právu, založení a vzniku, členství a právech a povinnostech s ním spojených, finanční struktuře, sídle, vnitřní organizační struktuře, hospodářském výsledku a zrušení a zániku.

Cílem této práce je především přehledně popsat evropské obchodní společnosti, určit výhody, které přinášejí a důvody, proč se v České republice příliš nezakládají.

KLÍČOVÁ SLOVA

evropské obchodní společnosti, evropské hospodářské zájmové sdružení, evropská akciová společnost, evropská družstevní společnost, právní úprava

TITLE

Commercial companies, interest grouping and cooperatives of European type

ABSTRACT

This bachelor publication concerns problems of European commercial companies, namely European Economic Interest Grouping, Societas Europaea and European Cooperative Society.

The first chapter deals with the historical progress of these supranational companies and also the purpose of their formation. The second chapter is aimed at the contemporary arrangement of individual European commercial companies, including information about amenable law, foundation and origin, membership and rights and obligations combined. Furthermore there is information about financial structure, inner self-organization, residence, economic results and also information about their annulment and downfall.

Main aim of this work is to describe European commercial companies in the synoptic way and to determine advantages of these companies and to explain reasons why these companies are constituted in the Czech Republic rarely.

KEYWORDS

European commercial companies, European Economic Interest Grouping, Societas Europaea, European Cooperative Society, legal regularization

Obsah

ÚVOD.....	7
1 HISTORICKÝ VÝVOJ EVROPSKÝCH OBCHODNÍCH SPOLEČNOSTÍ.....	9
1.1 EVROPSKÉ HOSPODÁŘSKÉ ZÁJMOVÉ SDRUŽENÍ (EUROPEAN ECONOMIC INTEREST GROUPING).....	9
1.1.1 Účel vzniku EHZS	10
1.2 EVROPSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST (SOCIETAS EUROPAEA).....	11
1.2.1 Účel vzniku SE.....	12
1.3 EVROPSKÁ DRUŽSTEVNÍ SPOLEČNOST (SOCIETAS COOPERATIVA EUROPAEA)	13
1.3.1 Účel vzniku SCE.....	14
2 SOUČASNÁ ÚPRAVA EVROPSKÝCH OBCHODNÍCH SPOLEČNOSTÍ	15
2.1 EVROPSKÉ HOSPODÁŘSKÉ ZÁJMOVÉ SDRUŽENÍ	15
2.1.1 Aplikovatelné právo na EHZS	15
2.1.2 Založení a vznik EHZS	16
2.1.3 Členství v EHZS	17
2.1.4 Práva a povinnosti vyplývající z členství v EHZS	19
2.1.4.1 Povinnosti členů EHZS.....	19
2.1.4.2 Práva členů EHZS.....	21
2.1.5 Finanční struktura EHZS	22
2.1.6 Sídlo EHZS.....	22
2.1.6.1 Svoboda primárního usazování	22
2.1.6.2 Svoboda sekundárního usazování	24
2.1.7 Vnitřní organizační struktura EHZS	24
2.1.8 Hospodářský výsledek EHZS	25
2.1.9 Zrušení a zánik EHZS	25
2.2 EVROPSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST	27
2.2.1 Aplikovatelné právo na SE.....	27
2.2.2 Založení a vznik SE	28
2.2.3 Finanční struktura SE	30
2.2.4 Vnitřní organizační struktura SE.....	31
2.2.5 Stanovy SE.....	33
2.2.6 Sídlo SE.....	35
2.2.6.1 Přemístění sídla.....	35
2.2.7 Zapojení zaměstnanců do záležitostí SE.....	37
2.2.8 Zrušení a zánik SE.....	38
2.3 EVROPSKÁ DRUŽSTEVNÍ SPOLEČNOST	39
2.3.1 Aplikovatelné právo na SCE.....	39
2.3.2 Založení a vznik SCE	40
2.3.3 Členství v SCE	40
2.3.4 Práva členů.....	42
2.3.5 Finanční struktura SCE	43
2.3.6 Stanovy SCE.....	44
2.3.7 Zapojení zaměstnanců do záležitostí SCE.....	44
2.3.8 Použití zisku SCE	45
2.3.9 Zrušení a zánik SCE.....	46
ZÁVĚR.....	47
LITERATURA.....	50
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK.....	52
PŘÍLOHY.....	53

Úvod

Tato práce je věnována problematice evropských obchodních společností. Jedná se o nové právní formy společností, které byly v České republice (ČR) zavedeny v souvislosti s jejím přistoupením do Evropské unie (EU) a díky nimž mohou čeští podnikatelé rozvíjet své ekonomické aktivity nejen na území ČR ale i v rámci celé EU.

K původním českým obchodním společnostem, kterými jsou podle obchodního zákoníku komanditní společnost, veřejná obchodní společnost, společnost s ručením omezeným, akciová společnost a družstvo, tak přibýly navíc tři nadnárodní evropské společnosti, mezi které patří evropské hospodářské zájmové sdružení (EHZS), evropská akciová společnost (SE) a evropská družstevní společnost (SCE). Nejstarší z těchto společností je EHZS.

Od zbývajících dvou typů korporací se výrazně odlišuje zejména tím, že společným zájmem členů EHZS není dosáhnout co nejvyššího zisku, ale podpořit rozvoj jejich hospodářské činnosti. Pro české podnikatele představuje největší výzvu SE, jelikož jim nabízí nejvíce výhod a její právní úprava vychází z velké míry z úpravy národních akciových společností. Nejmladší nadnárodní společností je SCE, která je velkou nadějí pro „znovuzrození“ družstevního podnikání.

První kapitola práce zachycuje historický vývoj jednotlivých evropských obchodních společností a zároveň zodpovídá otázku, za jakým účelem byly tyto společnosti vytvořeny. Druhá kapitola se již podrobněji zabývá jejich současnou úpravou. Zahrnuje informace jak o právních normách, které lze aplikovat na tyto společnosti, tak o způsobech, jakými je lze založit a podmínkách jejich vzniku, o členství a také právech a povinnostech členů, finanční struktuře, sídle a možnostech jeho přemístění, vnitřní organizační struktuře, hospodářském výsledku a v neposlední řadě také o zrušení a zániku těchto společností. U SE a SCE jsou dále ještě popsány skutečnosti ohledně zapojení zaměstnanců do záležitostí společnosti a stanov, které představují nezbytný zakladatelský dokument.

Tato práce je zaměřena na následující cíle:

- přehlednou formou popsat evropské obchodní společnosti a seznámit se tak s jejich problematikou,
- na základě zjištěných poznatků a také pomocí komparace s národními formami společností určit, zda zakládání nadnárodních společností může být pro podnikatele přínosem a v případě, že tomu tak opravdu bude, vypsát konkrétní výhody z nich plynoucí,
- zjistit informace o tom, kolik evropských obchodních společností bylo již v rámci EU založeno,
- zodpovědět otázku, proč se nadnárodní společnosti v ČR zatím příliš nezakládají.

1 Historický vývoj evropských obchodních společností

1.1 Evropské hospodářské zájmové sdružení (European Economic Interest Grouping)

Evropské hospodářské zájmové sdružení (EHZS) je nejstarší formou evropské obchodní společnosti. Jak již vyplývá z názvu, EHZS sdružuje osoby, které pojí shodné zájmy a které společně vykonávají hospodářskou činnost. Bylo vytvořeno s cílem poskytnout podnikatelům (právníkům i fyzickým osobám) nástroj na zjednodušení přeshraniční spolupráce, která z větší části podléhá evropskému právu a jen malá část právních otázek se řídí vnitrostátním právem státu sídla EHZS.

Komise Evropských společenství vydala návrh na vytvoření EHZS již v roce 1973¹ a poté v roce 1978². EHZS však vzniklo až v roce 1985 na základě nařízení Rady ES č. 2137/1985 ze dne 25. 7. 1985, o evropském hospodářském zájmovém sdružení (nařízení o EHZS), které nabylo účinnosti dne 1. 7. 1989. Na území ČR je nařízení o EHZS účinné ode dne jejího vstupu do EU, tj. od 1. května 2004. Nařízení o EHZS se vztahuje na veškeré státy EU a také na členské státy Evropského hospodářského prostoru³. Státy EU musely k tomuto nařízení přijmout prováděcí zákony, kterými byla upravena návaznost ustanovení nařízení na vnitrostátní právo.

EHZS je postaveno na základech G. I. E⁴. Jedná se o francouzské hospodářské zájmové sdružení, které může být založeno dvěma nebo více osobami za účelem podpory hospodářské činnosti jeho členů. Jelikož tento typ obchodní společnosti se ve Francii těší veliké oblibě, zasloužili se francouzští poslanci Evropského parlamentu o to, aby právní úprava EHZS vycházela právě z úpravy G. I. E.

---

¹ Úřední věstník EU C 14/30, 15. 2. 1974.

² Úřední věstník EU C 103/4, 28. 4. 1978.

³ Smlouva o založení EHP ze dne 2. 5. 1992.

⁴ Grupement d'intérêt économique. Upraveno nařízením č. 67-621 ze dne 23. 9. 1967 a v čl. L 251-1 až 251-19 Code de commerce z roku 2001.

1.1.1 Účel vzniku EHZS

Zcela jistě je žádoucí si pro začátek zodpovědět otázku, proč vůbec vznikla myšlenka zakládat EHZS a k jakému účelu má sloužit. Při řešení této záležitosti se musí vycházet zejména ze skutečnosti, že hlavní prioritou EHZS není vytvoření zisku pro vlastní potřebu, jak tomu bývá u klasických obchodních společností. To neznamená, že by EHZS nemohlo mít zisk, ale jde tu zejména o snahu ulehčit členům sdružení dosahování zisku. Z tohoto důvodu je velký důraz kladen především na hospodářskou činnost členů sdružení respektive na její usnadnění a rozvoj a následně na zlepšení hospodářských výsledků této činnosti. EHZS má zajistit co nejefektivnější spolupráci mezi podnikateli z různých členských států, ale má pouze doplňkový a spolupracující charakter. Jestliže se tedy takto sdruží např. 12 notářů, tak ti sice nesmí provozovat svoji notářskou činnost v rámci EHZS, ale pod záštitou této korporace mohou společně uskutečňovat školení, rozšiřovat svoji klientelu apod. EHZS svým členům umožňuje propojit některé ze svých ekonomických aktivit s aktivitami ostatních členů při zachování vlastní ekonomické a právní nezávislosti. „Podle důvodové zprávy k nařízení o EHZS je smyslem úpravy sdružení normou evropského práva přímo působící na území všech členských států Evropského společenství (ES) vybudovat vhodný právní instrument na úrovni Společenství:

- *tak, aby účastníci hospodářských kooperačních vztahů z různých států nemuseli zakládat společnosti podle národního práva členských států,*
- *který by podléhal přímo evropskému právu a*
- *ulehčoval přizpůsobení činnosti účastníků hospodářským danostem Společenství.“⁵*

„J. Dědič a P. Čech ve své publikaci dále uvádějí, že účelem EHZS bývají nejčastěji tyto cíle:

- *správní oblast (společné sekretářské práce, provádění společných schůzí, výměna zkušeností), spojování prostředků (vybavení, personál, know-how), pomocné služby pro členy (společné vzdělávání, informace, porady, správní systém), koordinace kooperační činnosti účastníků, výzkum a vývoj,*
- *sběrné nákupy (soustředování nákupů pro účastníky sdružení), podpora prodeje výrobků a služeb, obchod, marketing, public relations, lobbying“⁵.*

---

⁵ DĚDIČ, Jan. Obchodní právo po vstupu ČR do EU aneb co všechno se po 1. květnu 2004 v obchodním právu změnilo. 2. upr. vyd. Praha: Bova Polygon, 2005. 496 s. ISBN 80-7273-122-X.

Na závěr této kapitoly je nutné uvést, že vymezením účelu, k němuž může být EHZS založeno, se tato evropská společnost zásadně liší od obchodních společností i od družstva v českém právním řádu.

1.2 Evropská akciová společnost (Societas Europaea)

Evropská akciová společnost znamenající pod latinským názvem Societas Europaea (SE) představuje historicky druhou supranárodní formu obchodní společnosti, která vychází přímo z komunitárních předpisů a je možné ji zakládat na celém území EU.

Za první kroky směřující k dnešnímu modelu SE jsou považovány přednáška notáře C. Thibiérge na kongresu francouzských notářů pod názvem „Akciová společnost evropského typu“ a přednáška profesora P. Sanderse „K evropské akciové společnosti“ na Vysoké škole ekonomické v Rotterdamu, obě se uskutečnily v roce 1959. V roce 1965 předložila francouzská vláda Radě ministrů Evropského hospodářského společenství návrh na vypracování modelu SE prostřednictvím mezistátní smlouvy. Komise Evropského hospodářského sdružení pak v roce 1966 vydala memorandum o vytvoření Evropské obchodní společnosti a na tomto základě byla sestavena skupina expertů v čela s P. Sanderse, která vypracovala první návrh nařízení.

Tato první verze návrhu byla předložena Radě ministrů v roce 1970 a pouze 5 let poté byl předložen druhý návrh. Oba tyto návrhy představovaly dokumenty, které usilovaly o vytvoření čistě nadnárodní úpravy obchodní společnosti, která by se zcela oprostila od vazeb na právo společností v jednotlivých členských státech. SE se měla řídit stejnými pravidly, ať by bylo její sídlo kdekoliv v EU. Otázky výslovně neupravené se měly řešit podle zásad, ze kterých vycházelo nařízení a pokud by to nebylo možné, pak podle zásad společných všem národním úpravám společností. Členské státy však nebyly ochotné tyto návrhy přijmout a to především proto, že každý stát Společenství byl přesvědčen o tom, že právě jeho právní úprava akciové společnosti je ta nejlepší a proto se u jednotlivých států objevovala snaha přetvořit návrhy podle vlastních představ o optimální organizaci akciové společnosti. Dále se státy obávaly problému, že se SE stane příliš velkou konkurencí pro jejich národní formy akciových společností. Důsledkem těchto obav bylo samozřejmě nepřijetí daných návrhů.

Návrh o SE musel projít ještě mnohými úpravami, než došlo k jeho schválení. Přijetí návrhu např. blokovala otázka zapojení zaměstnanců do záležitostí SE. Z tohoto důvodu bylo navrženo rozdělení právní úpravy mezi nařízení, které mělo upravit záležitosti týkající se

práva obchodních společností, a směrnici, která bude zaměřena právě na již zmiňované zapojení zaměstnanců do záležitostí SE. Rada ministrů schválila nařízení a směrnici v roce 2001 a tyto nové právní normy pak byly pod názvy nařízení Rady ES č. 2157/2001 ze dne 8. října 2001, o statutu evropské společnosti⁶ (nařízení o SE) a směrnicí Rady 2001/86/ES ze dne 8. října 2001, kterou se doplňuje statut evropské společnosti s ohledem na zapojení zaměstnanců (směrnice SE) publikovány v Úředním věstníku Evropských společenství. Mezi Evropským parlamentem a Radou ministrů však vznikl spor týkající se právního základu těchto předpisů. Parlament zvažoval podání žaloby na Evropský soudní dvůr a tak hrozilo, že nařízení o SE nenabude účinnosti. Tato žaloba nakonec nebyla podána a díky tomu mohou být SE zakládány na území Evropské unie od 8. října 2004.

1.2.1 Účel vzniku SE

Přímo nařízení o SE uvádí důvod, který obhajuje potřebu zavedení akciové společnosti evropského typu: *„předpokladem dotvoření vnitřního trhu a zlepšení, která to přinese v hospodářské a sociální oblasti v celém Společenství, je nejen odstranění překážek obchodu, ale také přizpůsobení struktur výrobních kapacit rozměrům Společenství. K tomu je nezbytné, aby společnosti, jejichž činnost není omezena na uspokojování pouze čistě místních potřeb, mohly plánovat a provádět reorganizaci svého podnikání v měřítku Společenství.“*⁷ Dalšími důvody, které přispěly k vytvoření SE, byly např. neexistence odpovídajících právních struktur, které by podporovaly podnikání na evropské úrovni a vybudování obchodní společnosti, která by byla schopná konkurovat velkým americkým a japonským korporacím.

Právní formu SE by měly v první řadě využívat velké společnosti, jež podnikají ve více členských zemích EU. SE poprvé v historii umožňuje bez jakýchkoli problémů provádět přeshraniční fúze a přemístění sídla společnosti. Pro firmy, které svoji hospodářskou činnost vykonávají na mezinárodní úrovni, je SE zárukou odstranění překážek, které vyplývají z odlišností v právních úpravách obchodních společností a z existence státních hranic. SE umožňuje také zapojení zaměstnanců do fungování společnosti a to takovým způsobem, aby bylo stanoveno jejich místo a úloha v této společnosti.

---

⁶ Úřední věstník EU L 294, 10. 11. 2001.

⁷ Nařízení Rady ES č. 2157/2001 ze dne 8. října 2001 o statutu evropské společnosti.

1.3 Evropská družstevní společnost (Societas cooperativa europaea)

Evropská družstevní společnost neboli evropské družstvo (SCE) je považována za nejmladší nadnárodní korporaci, která může vzniknout v rámci EU. SCE se zavádí pomocí nařízení Rady č. 1435/2003 ze dne 22. července 2003, o statutu evropské družstevní společnosti (nařízení o SCE), jehož účinnost se datuje k 18. srpnu 2006.

První myšlenka o vytvoření SCE se zrodila v roce 1970, kdy Evropský výbor zemědělských družstev (COGECA) vypracoval návrh statutu SCE, který je předchůdcem současného statutu. Tento návrh zahrnoval nejen úpravu zemědělských družstev, ale i veškerých družstevních forem. Další návrh byl vytvořen v roce 1988 pracovní skupinou, založenou koordinacním výborem Evropských družstevních organizací (CCACE) a vedenou panem Bernardem Piotem⁸. V roce 1989 při příležitosti první Evropské konference o sociální ekonomice, která se konala v Paříži, byl vytvořen nový evropský družstevní statut, který vycházel ze společných návrhů evropského družstevního hnutí. V roce 1992 předložila své tři návrhy také Evropská komise. Tyto návrhy se týkaly statutů družstevní organizace, společné organizace a sdružení a souvisely se třemi směrnicemi o zapojení zaměstnanců. V roce 1993 byly upraveny podle zpráv předložených Evropským parlamentem a Ekonomickým a sociálním výborem. Tímto způsobem vytvořený dokument poté postoupil do rozhodovacího procesu, který trval více než 10 let. Práce v Evropské radě byly přerušeny od roku 1995 a obnovily se v prosinci roku 2000 během summitu v Nice, kdy se opět zahájila a urychlila iniciativa týkající se statutu evropské společnosti (SE). Hlavy států dospěly k dohodě o směrnici, která bude řešit otázku související se zapojením zaměstnanců do záležitostí SE. Díky tomuto politickému rozhodnutí byla připravena cesta pro nařízení o SCE.

Stejně jako v případě SE i u tohoto typu evropské nadnárodní společnosti je zvláštní právní normou upraveno zapojení zaměstnanců, konkrétně se jedná o směrnici Rady 2003/72/ES ze dne 22. července 2003, kterou se doplňuje statut evropské družstevní společnosti s ohledem na zapojení zaměstnanců. U SCE však může být zapojení zaměstnanců intenzivnější než u akciových společností.

---

⁸ Čestný generální ředitel Crédit Coopératif, francouzské bankovní skupiny specializované na financování družstev a organizací sociální ekonomiky, předseda Právního výboru Groupement National de la Coopération, asociace zastupující ve Francii veškeré družstevní organizace.

1.3.1 Účel vzniku SCE

Na první pohled by se mohlo zdát, že družstva nejsou příliš oblíbenou právní formou společnosti a jsou spíše pozůstatky komunistických režimů, ale opak je pravdou. V EU existuje téměř 300 000 družstev, která zaměstnávají 4,8 miliónů osob a ovlivňují každodenní život více než 140 miliónů občanů, kteří jsou jejich členy. Evropská komise se začala zabývat otázkou jednotné úpravy družstev hned z několika důvodů. První z nich byl ten, že se jedná o prostředek, který slouží k dosažení řady cílů prospěšných celému Společenství v takových oblastech, jakými jsou především politika zaměstnanosti, sociální integrace, regionální rozvoj a zemědělství, dále zde byla snaha dokončit jednotný vnitřní trh, doplnit stávající evropské obchodních společností (EHZS a SE) o korporaci, která bude vyhovovat specifikům družstevní formy aktivit, uspokojit potřeby členů společnosti a v neposlední řadě vytvořit ve Společenství jednotný rámec pro reorganizace družstev a jiné aktivity fyzických a právnických osob.

Účelem SCE je *„uspokojování potřeb jejích členů nebo rozvoj jejích hospodářských a sociálních činností, zejm. uzavíráním smluv se členy na dodávky zboží či poskytování služeb nebo na provedení prací takového druhu, které SCE provádí nebo obstarává“*⁹.

Vše výše uvedené by mělo být prováděno v souladu s těmito zásadami:

- *„svou činnost by měla SCE vykonávat pro vzájemný prospěch jejích členů tak, aby každý člen měl užitek z její činnosti přiměřený k míře své účasti,*
- *členové SCE by měli být také zákazníci, zaměstnanci nebo dodavateli, či by do činnosti společnosti měli být zapojeni jiným způsobem,*
- *členové by měli vykonávat kontrolu rovným dílem, i když může být povoleno také vážené hlasování odrážející přispění každého člena do SCE,*
- *měla by být omezena výše úroku z úvěru a členských vkladů SCE,*
- *zisky by se měly rozdělovat v poměru k obchodům s SCE nebo využít na krytí potřeb jejích členů,*
- *neměly by existovat žádné umělé překážky členství,*
- *při zrušení SCE by čistý obchodní majetek a rezervy měly být převedeny v souladu se zásadou neziskového převodu, to jest na jiný družstevní subjekt, který sleduje podobné cíle nebo cíle obecného zájmu.“*¹⁰

⁹ Čl. 1 odst. 3 nařízení Rady č. 1435/2003 ze dne 22. července 2003, o statutu evropské družstevní společnosti.

¹⁰ Nařízení Rady č. 1435/2003 ze dne 22. července 2003, o statutu evropské družstevní společnosti.

2 Současná úprava evropských obchodních společností

2.1 Evropské hospodářské zájmové sdružení

EHZS se sídlem v ČR je podnikatelem podle § 2 odst. 1 písm. a) obchodního zákoníku, neboť musí být zapsáno v obchodním rejstříku. Skutečnost, že EHZS je obchodní společností, je vyjádřena v § 56 obchodního zákoníku výslovným zařazením mezi obchodní společnosti. Podle práva ČR má EHZS právní subjektivitu. EHZS může, ale nemusí být právnickou osobou. Záleží na právní úpravě každého členského státu. Na území ČR je podle § 1 odst. 2 zákona č. 360/2004 Sb., o EHZS (zákon o evrop. sdružení) EHZS považováno za právnickou osobu.

2.1.1 Aplikovatelné právo na EHZS

Právní úprava EHZS je dána několika předpisy řazenými hierarchicky. Základním prvkem úpravy EHZS je *primární právo ES/EU a nařízení Rady ES č. 2137/1985 ze dne 25. 7. 1985, o evropském hospodářském zájmovém sdružení* (nařízení o EHZS). Za primární právo ES/EU se považují zakládací smlouvy ES a EU, smlouvy je měnící a doplňující a smlouvy o přistoupení jednotlivých států do ES/EU. Nařízení o EHZS, které je součástí komunitárního práva, se přednostně aplikuje před právními předpisy členských států. Toto nařízení upravuje společná pravidla týkající se základních otázek EHZS, formu a obsah zakladatelské smlouvy, publicitu týkající se sdružení, změnu sídla přemístěním do jiného členského státu, postavení jednatelů, odpovědnost členů za závazky EHZS, zdanění EHZS a také důvody zrušení. Sekundárně se na EHZS použijí *právní předpisy členského státu*. V tomto případě je nutné rozlišovat dva způsoby subsidiární aplikovatelnosti právních předpisů členského státu na EHZS. Podle prvního způsobu se na EHZS použijí stejně jako na jakoukoliv jinou osobu určitá ustanovení právních předpisů členského státu bez ohledu na vůli národního zákonodárce. Podle druhého způsobu se dále na EHZS ve věcech, které nařízení o EHZS neupravuje vůbec nebo jen zčásti anebo kdy přikazuje přijetí prováděcí právní úpravy v právním předpise členského státu, použije ustanovení právního předpisu členského státu k provedení článků nařízení o EHZS, která počítají s právní úpravou určitých specifických otázek EHZS. Terciárně se EHZS řídí *smlouvou o sdružení*, která se může odchýlit od textu nařízení o EHZS i od ustanovení právního předpisu členského státu subsidiárně

aplikovatelného na EHZS, pokud to tyto předpisy nezakazují. Kvartérně se na EHZS použijí ***právní předpisy členského státu upravující způsobilost konkrétní osoby stát se členem EHZS.***

Na území ČR je EHZS upraveno zákonem č. 360/2004 Sb., o evropském hospodářském zájmovém sdružení (zákon o evrop. sdružení), který realizuje nařízení o EHZS. V případě, kdy tento zákon neupravuje některé otázky, použijí se ustanovení obchodního zákoníku o veřejné obchodní společnosti a z menší části také právní úprava společnosti s ručením omezeným i akciové společnosti.

2.1.2 Založení a vznik EHZS

Nejprve je potřeba zodpovědět otázku, kdo může založit EHZS. Odpověď je jednoduchá. ***EHZS může být založeno nejméně dvěma zakladateli - členy.*** Podle nařízení o EHZS čl. 4 odst. 2 mohou být těmito zakladateli buď dvě společnosti či jiné právní subjekty, které mají ústředí v různých členských státech, nebo dvě fyzické osoby, které vykonávají svou činnost jako hlavní v různých členských státech, a nebo jedna společnost či jiný právní subjekt a fyzická osoba, z nichž první má ústředí v jednom členském státě a druhá vykonává svou činnost jako hlavní v jiném členském státě. Přesné vymezení právnické a fyzické osoby je uvedeno v kapitole 2.1.3 Členství v EHZS.

„Založení“ a „vznik“ jsou dva diferencované pojmy, které je třeba od sebe odlišit. ***Založení EHZS se uskutečňuje pomocí sepsání smlouvy o sdružení.*** Smlouva o sdružení by měla obsahovat podstatné náležitosti, které udává nařízení o EHZS v čl. 5. V této dohodě musí být uveden název sdružení s označením „evropské hospodářské zájmové sdružení“ nebo jen se zkratkou „EHZS“. Mezi nezbytné údaje patří také sídlo sdružení. Výběr sídla sdružení je velmi zásadní, protože se jím řídí, které právo bude podpůrně aplikovatelné na EHZS. Ve smlouvě o sdružení musí být popsán také předmět činnosti sdružení, pro který bylo sdružení založeno. Dále je požadováno označení každého člena sdružení, tzn. že musí být uvedeno jméno, obchodní firma, právní forma, bydliště nebo sídlo, popřípadě číslo a místo registrace. Členský stát může stanovit pravidlo, že sdružení nesmí mít více než 20 členů¹¹ a že některé skupiny společností nebo jiných právních subjektů či fyzických osob nesmějí členství nabýt. Je-li EHZS založeno na dobu určitou, měla by smlouva obsahovat údaj o době trvání sdružení. Smlouva o sdružení musí mít písemnou podobu. Notářský zápis ani úřední ověření podpisu se nevyžaduje.

---

¹¹ Limit zavedlo např. Řecko, Irsko. V ČR takové omezení neplatí.

Smlouvě o sdružení může předcházet uzavření tzv. předběžné, resp. přípravné smlouvy, která přináší řadu významných výhod. Při jednání o uzavření této smlouvy se projeví a vytříbí názory jednotlivých zakladatelů, a jestliže se budoucí zakladatelé na všem potřebném dohodnou předem, bude již uzavření vlastní smlouvy o EHZS jednoduché. Vyhotovení přípravné smlouvy také ušetří čas a finanční prostředky, jelikož již při uzavírání této dohody se mohou projevit u budoucích zakladatelů vážné rozpory, které jsou obvykle signálem k rezignaci na celý projekt.

EHZS vzniká dnem zápisu do rejstříku, který určil členský stát, v němž má EHZS sídlo. V ČR se zápis provádí do obchodního rejstříku na základě podaného návrhu všemi členy sdružení v zákonné devadesátidenní lhůtě ode dne doručení příslušných dokladů o podnikatelském oprávnění nebo je-li sdružení založeno za nepodnikatelským účelem, ode dne jeho založení. Formulář návrhu na zápis EHZS do obchodního rejstříku obsahuje příloha č. 1.

2.1.3 Členství v EHZS

Mezi EHZS a jeho členy vzniká určitý vztah, který se označuje jako členský poměr nebo také jako členství v korporaci. Tento vztah lze definovat jako určitý soubor práv a povinností, které má člen jednak vůči společnosti a jednak vůči ostatním členům. Vzhledem k tomu, že účelem sdružení musí být ulehčení a rozvoj hospodářské činnosti členů sdružení, může se členem sdružení stát pouze osoba vykonávající hospodářskou činnost.

Nařízení o EHZS upravuje několik způsobů vzniku členství. Tyto způsoby lze rozčlenit do dvou základních okruhů, totiž na ***originární*** (původní) a ***derivativní*** (odvozený) ***vznik členství***. Za originární vznik členství se považuje takový případ, kdy členství určité osoby v EHZS vzniká nově, tzn. nepřechází-li v důsledku převodu nebo přechodu podílu z právního předchůdce. De lege lata¹² existují dva způsoby originárního vzniku členství v EHZS. Prvním z nich je vznik členství zakladatelů v nově vznikajícím sdružení. Zakladatelem se konkrétní osoba stává v momentu platného uzavření smlouvy o sdružení. V okamžiku zapsání EHZS do obchodního rejstříku, se zakladatel stává jeho členem. Zakladatelé nejsou oproti později přistupujícím členům nijak právně zvýhodněni. Jsou však výrazně zvýhodněni fakticky. Za prvé mohou pouze oni při zakládání EHZS rozhodovat o obsahu smlouvy, což jim umožňuje upravit si podmínky podle svých představ. Mezi další tyto výhody patří např. právo na tzv.

---

¹² Podle platného zákona.

zakladatelskou odměnu a právo na zvýšený podíl na zisku. Druhým způsobem originárního vzniku členství je přijetí do již existujícího EHZS na základě členské přihlášky. Nařízení o EHZS formu této přihlášky neupravuje. V důsledku přijetí nového člena se však mění smlouva o sdružení, jelikož musí obsahovat označení každého člena sdružení. Podle čl. 26 odst. 1 nařízení o EHZS musí být rozhodnutí o přijetí nových členů přijato jednomyslně všemi členy sdružení, tzn. pokud souhlas neudělí poslední z členů, členství uchazeče nevznikne.

Derivativně vzniká členství v EHZS v rámci tzv. právního nástupnictví, tzn. měl-li nabyvatel podílu v EHZS nějakého právního předchůdce. Zde je potřeba rozlišit univerzálního právního nástupce od singulárního. Univerzálním právním nástupcem může být fyzická nebo právnická osoba, která zdědila podíl zůstavitele nebo se může jednat o právnickou osobu, na kterou přešel podíl jejího právního předchůdce. Na takovou osobu přechází veškerá práva a povinnosti právního předchůdce. Singulárním právním nástupcem se stává osoba, na kterou byl podíl převeden a tato osoba disponuje pouze některými právy a povinnostmi člena.

Členem EHZS může být podle čl. 4 odst. 1 nařízení o EHZS společnost ve smyslu čl. 48 pododst. 2 Smlouvy o založení evropského společenství¹³ (Sml. o založení ES) a další právnické osoby veřejného nebo soukromého práva, které mají zákonné¹⁴ nebo zapsané (statutární) nebo skutečné sídlo (ústředí) na území Společenství. Dále se může jednat o fyzické osoby, které provozují průmyslovou, obchodní, řemeslnou či zemědělskou činnost nebo svobodné povolání nebo poskytují jiné služby na území některého z členských států.

Z výše uvedeného vyplývá, že členem EHZS nemůže být ČR, obec nebo kraj, neboť se jedná o právnické osoby veřejného práva (veřejnoprávní korporace), jež jsou nevýdělečnými korporacemi. Za člena sdružení nelze považovat podle čl. 3 odst. 2 písm. e) nařízení o EHZS ani jiné EHZS a to i v případě, kdyby splňovalo obecné požadavky na účast.

Členství v EHZS může zaniknout pouze z důvodů uvedených v právních normách, které upravují oblast EHZS. Mezi tyto zákonné důvody se řadí smrt člena – fyzické osoby, zánik člena – právnické osoby, zánik samotného EHZS a převod podílu na jiného člena nebo třetí osobu. Dále může členství zaniknout výpovědí člena nebo jeho vyloučením, ztrátou způsobilosti k členství, kdy člen přestane splňovat podmínky členství vymezené v čl. 4 nařízení o EHZS a nakonec se může jednat o zánik členství v souvislosti s konkurzním řízením. Osoba, jejíž členství zaniklo, musí být vymazána z obchodního rejstříku. Zánik

---

¹³ Jedná se o společnosti definované jako právnické osoby občanského a obchodního práva a jiné právnické osoby soukromého a veřejného práva s výjimkou nevýdělečných.

¹⁴ Právními předpisy přímo určené sídlo, které se neregistruje v obchodním ani jiném veřejném rejstříku.

členství některé osoby v EHZS nemá za následek zrušení této společnosti, ledaže by tak stanovila smlouva o sdružení.

Každý členský stát je oprávněn z důvodu svého veřejného zájmu vyloučit nebo omezit členství určitých kategorií fyzických osob, společností nebo jiných právních subjektů. Za takové omezení je možné považovat omezení dle § 56 obchodního zákoníku, podle kterého žádná osoba nesmí být neomezeně ručícím společníkem ve dvou společnostech.

2.1.4 Práva a povinnosti vyplývající z členství v EHZS

Člen EHZS je povinen jednotlivá práva a povinnosti plnit vždy a bez výjimky a to takovým způsobem, jak mu to ukládá nařízení o EHZS a subsidiárně aplikovatelné právní předpisy členského státu. Tím však členům není upřeno právo, upravit si ve smlouvě o sdružení vzájemný okruh práv a povinností způsobem odlišným od obecné úpravy.

2.1.4.1 Povinnosti členů EHZS

Přímo z nařízení o EHZS plyne pouze *povinnost uhrazovací* (čl. 21 odst. 2) a *ručitelská* (čl. 24, čl. 26 odst. 2 a čl. 37). Toto nařízení se v čl. 17 odst. 2 písm. e) rovněž zmiňuje o *povinnosti k členskému příspěvku*, ale ta musí být dohodnuta ve smlouvě o sdružení.

Uhrazovací povinnost spočívá v tom, že členové EHZS musí přispívat na vyrovnání částky, o kterou vydaje EHZS přesahují příjmy, v poměru stanoveném ve smlouvě o sdružení, a není-li to v této smlouvě uvedeno, tak rovnými díly (čl. 21 odst. 2 nařízení o EHZS). Z toho vyplývá, že členové se podílejí na uhrazení dosažené ztráty. Pro stanovení výše ztráty a konkrétního podílu každého z členů je rozhodná řádná účetní závěrka.

Další povinností, která je pro členy závazná, je povinnost ručitelská. EHZS je korporací převážně osobního typu, která za své závazky odpovídá celým svým majetkem a jehož členové ručí za závazky EHZS společně, nerozdílně (solidárně) a neomezeně také celým svým majetkem. Důsledky ručení určí právní řád členského státu, ve kterém má EHZS své zapsané sídlo. Ručení členů trvá po celou dobu existence EHZS a nelze jej jakýmkoliv způsobem omezit ani vyloučit. Jestliže se na některého člena obrátí věřitel s požadavkem úhrady dluhu a ten mu bude plnit, nemůže dalšímu věřiteli plnění odmítnout s poukazem, že již plnil. Podle § 7 zákona o evrop. sdružení se pro ručení členů za závazky EHZS v rozsahu, v jakém nařízení o EHZS nestanoví něco jiného, použijí předpisy veřejné obchodní společnosti o ručení společníků. Vzhledem k tomu se na ručení členů EHZS použijí subsidiárně ustanovení § 56 odst. 5 a § 303 a následující obchodního zákoníku. Jelikož

primárním, resp. hlavním dlužníkem je vždy EHZS, věřitel je povinen vyzvat k uhrazení závazku nejdříve EHZS. EHZS pak musí závazek uhradit v přiměřené lhůtě¹⁵. Je-li nesporné, že dlužník závazek nesplní např. z důvodu, že byl na majetek EHZS prohlášen konkurs nebo na něj byla vedena v minulosti bezúspěšně exekuce, může se věřitel obrátit rovnou na členy EHZS. Zanikne-li účast člena v EHZS na základě jakéhokoliv právního důvodu, pak bývalý člen (nebo jeho právní nástupce) ručí pouze za závazky vzniklé přede dnem zániku členství (čl. 34 nařízení o EHZS), za závazky vzniklé po tomto dni již neručí.

Jako téměř ve všem i v problematice ručení existují výjimky a zvláštní případy, se kterými je potřeba se seznámit. Jedna z těchto výjimek se dotýká obecného pravidla, které platí pro ručení členů za závazky EHZS a které říká, že každý nový člen ručí za závazky EHZS ve stejném rozsahu a stejným způsobem jako dosavadní členové, a to i za závazky vzniklé přede dnem vzniku jeho členství v EHZS. Nový člen však může být zproštěn povinnosti ručení za závazky, které byly vytvořeny ještě před jeho vstupem do EHZS, jestliže tato záležitost bude upravena ve smlouvě o sdružení nebo v rozhodnutí o přijetí¹⁶. Další odchylka nastává v případě, kdy člen EHZS převede svůj podíl na jiného člena. Převodce pak ručí jen za závazky vzniklé do zániku jeho účasti v EHZS a nabyvatel za závazky vzniklé jak před vznikem jeho členství, tak i za závazky vzniklé poté. I v případě prohlášení konkurzu na majetek EHZS je stálou povinností členů ručit svým věřitelům. Neplatí to však pro všechny věřitele, ale pouze pro ty, kteří se včas přihlásí v konkursu k uspokojení své pohledávky. Členové pak ručí pouze do výše, v níž věřitelé nebyli v konkursním řízení uspokojeni. Jestliže došlo na místo konkursu k vyrovnání, pak potvrzením vyrovnání nejsou práva věřitelů vůči ručícím členům dotčena. Výjimkou jsou pouze ty případy, kdy s tím věřitelé souhlasili.

Dále jsou členové EHZS povinni uhradit členský příspěvek, avšak pouze za podmínky, že tato povinnost je uvedena ve smlouvě o sdružení. Pod členskými příspěvky si nelze představit vklady do základního kapitálu, nýbrž prostředky, které mají sloužit k financování činnosti EHZS.

---

¹⁵ Přiměřenou dobou je doba, která nesmí přesahovat 30 dnů, neboť tato lhůta je směrnicí Rady ES/EU č. 2000/35 ze dne 29. 6. 2000, o potírání opožděných plateb v obchodních transakcích stanovena jako krajní doba pro vznik povinnosti meškajícího dlužníka hradit úroky z prodlení.

¹⁶ Jedná-li se o originární přijetí na základě členské přihlášky.

2.1.4.2 Práva členů EHZS

S účastí v EHZS nejsou spojeny pouze povinnosti členů, ale i jejich práva. Přímo z nařízení o EHZS plynou tato práva účastníků: *hlasovací a kontrolní právo, právo na informace, na podíl na zisku, právo disponovat s účastí* a v neposlední řadě také *právo na vypořádání*.

Právo hlasovací a kontrolní je někdy též označováno za právo podílet se na správě korporace. Vychází z myšlenky, že v EHZS není žádnou právní normou předepsaná povinná osobní účast všech členů na řízení. Řízením je zde pověřen jeden nebo více jednatelů, který může, ale nemusí být členem EHZS. Na druhé straně by mělo být všem členům umožněno, aby se na správě záležitostí EHZS podíleli. Členové tak mohou jednatelem ukládat strategické pokyny a také jsou oprávněni jednatele kontrolovat. S právem kontroly vedení EHZS souvisí též právo na přístup k informacím. V první řadě je jednatel povinen na požádání informovat členy o všech záležitostech EHZS a v druhé řadě mají sami členové právo nahlížet do účetních i jiných dokladů a provádět tímto způsobem kontrolu.

Každý z členů má právo podílet se na zisku EHZS. Právo člena na podíl na zisku však není absolutní. Je podmíněno splněním určitých podmínek. Základní a samozřejmou podmínkou pro vyplácení podílu na zisku je dosažení zisku. Dále musí být splněno ustanovení § 65a obchodního zákoníku, které zavádí povinnost odepsat zřizovací výdaje¹⁷, jež jsou v účetnictví vedeny jako dlouhodobý majetek, v průběhu pěti let ode dne vzniku EHZS. Poslední podmínkou, která musí být dodržena, je zákaz vyplácení záloh na podíl na zisku.

Právo disponovat s účastí je upraveno v čl. 22 nařízení o EHZS a s tímto právem je spojena možnost každého člena převést svou účast v EHZS nebo její část na jiného člena nebo třetí osobu. Je nezbytné, aby tento převod byl jednomyslně schválen ostatními členy.

Členovi EHZS nesmí být upřeno ani právo na vypořádání při zániku jeho účasti v EHZS. U tohoto práva lze rozlišit právo na vypořádací podíl, které vzniká, ukončí-li člen své členství v korporaci za jejího trvání a právo na podíl na likvidačním zůstatku, které vzniká, setrvá-li člen v korporaci až do jejího zániku. Právo na podíl na likvidačním zůstatku může člen uplatnit, jestliže:

- vystoupil z EHZS,
- byl vyloučen rozhodnutím soudu,
- zemřel a nedošlo k přechodu podílu na dědice,

---

¹⁷ Zřizovacími výdaji jsou výdaje vzniklé před zahájením podnikání např. soudní a notářské poplatky, náklady na pracovní cesty, mzdy, odměny za poradenské služby atd.

- přestal splňovat podmínky pro členství v EHZS,
- podíl nepřechází na právního nástupce zaniklé právnické osoby,
- účast člena zanikla prohlášením konkursu na jeho majetek nebo byl návrh na prohlášení konkursu zamítnut pro nedostatek času.

2.1.5 Finanční struktura EHZS

Nařízení o EHZS neobsahuje žádné kogentní¹⁸ ustanovení o tom, z jakých zdrojů se má financovat hospodaření EHZS. *Založit EHZS je tedy možné bez vytvoření vlastního kapitálu* (v praxi tuto možnost využívá zhruba 95% EHZS). Společnosti, které nemají za zákona povinnost tvořit základní kapitál, jsou v ČR podle obchodního zákoníku označovány jako „osobní“. Právní forma EHZS však umožňuje vytvořit vlastní kapitál později pomocí pravidelných členských příspěvků, které bývají zpravidla roční. Dalšími formami financování ze strany účastníků EHZS mohou být také platby za služby poskytované EHZS pro členy, příjmy ze služeb poskytovaných třetím osobám, úvěry atd.

2.1.6 Sídlo EHZS

Každá právnická osoba je povinna mít své sídlo vymezené pomocí adresy, která by měla představovat objektivně způsobilé sídlo právnické osoby. Není tedy možné, uvést do adresy neexistující ulici nebo používat adresu, kde sídlí úplně jiná společnost.

Sídlo EHZS si zakladatelé nemohou zvolit pouze podle svého uvážení a na základě svých přání, ale musí ve svém rozhodování zohlednit dvě pravidla, která zní: sídlo EHZS lze zřídit pouze na území Společenství a může se jednat pouze o takové místo, ve kterém je soustředěna hlavní správa sdružení (ústřední vedení) nebo kde má své ústředí (skutečné sídlo) některý z členů EHZS nebo kde některý z členů, který je fyzickou osobou, koná svou hlavní činnost, ale jen za podmínky, že i EHZS zde vykonává svou skutečnou činnost.

2.1.6.1 Svoboda primárního usazování

Sídlo EHZS může být podle čl. 13 nařízení o EHZS v rámci Společenství přemístováno bez ohledu na to, aniž by muselo dojít k založení nového nebo zrušení již dříve existujícího EHZS. Díky tomu má tato soukromoprávní korporace možnost využívat plně primární

---

¹⁸ Kogentní ustanovení zákona je závazné a nelze jej ve smlouvě upravit odlišně. Opak "dispozitivní".

usazovací svobody. *Primární usazovací svoboda tedy představuje možnost každého občana EU provádět hospodářskou činnost v kterémkoli členském státě a garantuje právo začít podnikat za stejných podmínek, jaké jsou kladeny na občany tohoto státu.* Zabránit přenesení sídla EHZS umožňuje nařízení o EHZS pouze v případě, že by tato změna byla v rozporu s veřejnými zájmy státu, z něhož má být sídlo přeneseno. Řešení tohoto problému je ponecháno vnitrostátní úpravě.

V rámci této problematiky *je nutné rozlišovat skutečnost, zda se jedná o přemístění zapsaného sídla na území jednoho členského státu nebo z jednoho členského státu do druhého.* V prvním případě jde pouze o vnitrostátní přemístění, a proto zde postačí provést změnu smlouvy o sdružení a podat návrh na zápis do příslušného národního rejstříku. Pokud se však jedná o přemístění zapsaného sídla z jednoho členského státu do druhého, nebo v rámci územních jednotek členského státu a jestliže se tím mění rozhodné právo subsidiárně aplikovatelné na EHZS, musí být vypracovaný návrh na změnu sídla uložen do sbírky listin a zveřejněn v Obchodním věstníku a publikačním orgánu EU. V případě přenesení sídla EHZS z ČR by musel být návrh na změnu sídla uložen ve sbírce listin rejstříkového soudu, který vede obchodní rejstřík, v němž je EHZS zapsáno. Návrh na změnu sídla by pak rejstříkový soud měl povinnost zveřejnit v Obchodním věstníku. Při přemístění sídla z jednoho členského státu do druhého se nemění nic na aplikaci nařízení o EHZS, avšak dochází ke změně subsidiárně aplikovatelného národního právního řádu, kterým se upravují otázky, které neřeší nařízení o EHZS nebo smlouva o sdružení. Zpravidla dochází i ke změně dodatku firmy charakterizujícího právní formu, jelikož pro jeho vyjádření není předepsáno žádné jednotné mezinárodní označení.

Se změnou sídla musí souhlasit všichni členové EHZS a jejich usnesení o přemístění sídla může být přijato až po uplynutí lhůty 2 měsíců po zveřejnění návrhu změny sídla ve státě dosavadního sídla.

V rejstříku státu nového sídla může být EHZS registrováno jen při předložení důkazu o publikaci návrhu na změnu sídla. Po této registraci je změna sídla účinná a může být proveden výmaz EHZS z rejstříku, v němž je tato evropská společnost zapsána podle bývalého sídla.

2.1.6.2 Svoboda sekundárního usazování

EHZS může využívat také sekundární usazovací svobody. Sekundární usazení je situace, kdy si právnická nebo fyzická osoba ponechává své původní ústředí ve státě původu a zřizuje si obchodní zastoupení, pobočku nebo dceřinou společnost, jež jsou teoreticky i prakticky závislé na ústředí ve státě původu¹⁹, v jiném členském státě. Z výše uvedeného vyplývá, že ***EHZS může zakládat pobočky (organizační složky) jak ve státě, v němž má své sídlo, tak v zahraničí.*** Ustanovení v čl. 10 nařízení o EHZS uvádí, že každá provozovna EHZS, která je umístěna v jiném členském státě, než je její sídlo, musí být v tomto státě registrována. V případě ČR tak budou provozovny zapisovány do obchodního rejstříku.

2.1.7 Vnitřní organizační struktura EHZS

Vnitřní organizační struktura se vyznačuje značnou flexibilitou a je upravena převážně dispozitivními ustanoveními²⁰.

Podle čl. 16 odst. 1 nařízení o EHZS má EHZS dva povinné orgány, kterými jsou společně jednající členové a jednatel popř. jednatele. Do působnosti společně jednajících členů spadají právě ty otázky, které jsou významné z hlediska existence a činnosti EHZS. Tento obligatorní orgán představuje nejvyšší orgán EHZS, jelikož jeho členové mohou společně přijmout jakékoliv rozhodnutí týkající se této evropské společnosti. Společně jednající členové mohou rozhodovat např. o změně předmětu činnosti EHZS, schválení přemístění zapsaného sídla, přijetí nového člena na základě členské přihlášky, dobrovolném zrušení EHZS s likvidací atd. Roli výkonného orgánu zaujímá jednatel resp. jednatele. Jednatel má několik základních oprávnění, kterými jsou oprávnění k vedení EHZS, k řízení jeho běžného každodenního chodu, vedení účetnictví (obchodní vedení), a dále oprávnění činit za EHZS právní úkony navenek (jednatelské oprávnění). Jednatel nemusí být společníkem a dovolí-li to právo členského státu, může tuto funkci zastávat i právnická osoba, která musí výkonem jednatele pověřit jednu nebo více fyzických osob, které odpovídají za škodu, jako by byli sami jednatele.

Smlouva o sdružení může stanovit další orgány a určit jejich pravomoci. Působnost, která je podle nařízení o EHZS svěřena povinným orgánům EHZS, nemůže být přenesena na

---

¹⁹ Závislost obchodního zastoupení, poboček a dceřiných společností na ústředí ve státě původu se projevuje neexistencí vlastní právní subjektivity, vlastního majetku a závazků.

²⁰ Dispozitivní ustanovení zákona se použije tehdy, neupraví-li si účastníci právního vztahu svá oprávnění a povinnosti jinak. Zákon u těchto ustanovení výslovně připouští odlišnou úpravu.

dobrovolně vytvořené orgány. V praxi však není moc obvyklé zavádět kromě dvou povinných orgánů ještě další orgány a to z toho důvodu, že se tak ztěžuje chod EHZS.

2.1.8 Hospodářský výsledek EHZS

Podle čl. 21 odst. 1 nařízení o EHZS se zisky vyplývající z činnosti EHZS považují za zisky jeho členů a rozdělují se mezi ně v poměru stanoveném ve smlouvě o sdružení, a pokud jej tato smlouva neurčuje, rovnými díly. Ziskem EHZS se sídlem v ČR bude kladný výsledek hospodaření vykázáný v účetní závěrce. Celý tento hospodářský výsledek musí být rozdělen mezi členy a nemůže být převeden do nerozděleného zisku minulých let ani do fondů ze zisku. V souladu s touto skutečností není výsledek činnosti zdaňován u EHZS, ale pouze u jeho členů. V ostatním je třeba využít daňové právo toho kterého státu, zejména s ohledem na rozdělení zisku, daňové řízení a všechny povinnosti, které jsou daňovými předpisy daného státu ukládány. Na území ČR se zdanění hospodářského výsledku členů EHZS upravuje pomocí zákona o evrop. sdružení (§ 15), dále zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Hospodářský výsledek EHZS může být i záporný, to znamená, že může být vykázána ztráta. V čl. 21 odst. 2 nařízení o EHZS lze nalézt ustanovení o tom, že členové EHZS přispívají na vyrovnání částky, o kterou výdaje přesahují příjmy, v poměru stanoveném ve smlouvě o sdružení. Pokud tento poměr není ve smlouvě o sdružení uveden, podílejí se členové na ztrátě rovným dílem.

2.1.9 Zrušení a zánik EHZS

Proces ukončení existence EHZS stejně jako jeho proces zakládání je obligatorně dvoufázový. V tomto případě se však jedná o fázi „zrušení“ a „zániku“. Obecně platí, že zrušení EHZS předchází okamžiku zániku.

Důvody, pro které je možné zrušit EHZS, uvádí nařízení o EHZS. Jedním z nich je **zrušení usnesením členů**. Označuje se také jako dobrovolné zrušení a musí o něm rozhodnout všichni společníci jednomyslně. Na druhé straně se rozlišuje **zrušení nucené**, k němuž může dojít vznikem platební neschopnosti EHZS či zastavením jeho plateb, pokud tak stanoví právo státu, v němž má EHZS sídlo, a nebo rozhodnutím soudu.

Důvody, pro něž soud rozhodne o zrušení EHZS jsou tyto: EHZS porušuje omezení stanovená čl. 3 nařízení o EHZS, zapsané sídlo nespĺňuje podmínku čl. 12 nařízení o EHZS a EHZS přestalo splňovat podmínky své existence stanovené v čl. 4 odst. 2 nařízení o EHZS. Soud rozhoduje pouze na návrh a ten může podat jakákoliv zúčastněná osoba (tj. člen, jednatel, věřitel, zaměstnanec atd.) nebo příslušný orgán.

Dnem zrušení sice přestává EHZS napĺňovat svůj účel existence a dochází výlučně k vypořádání jeho majetkových poměrů, ale neztrácí svoji právní subjektivitu a funguje jako subjekt práv a povinností až do okamžiku jeho zániku. Podle čl. 35 nařízení o EHZS má zrušení EHZS vždy za následek jeho vstup do likvidace, čímž se odlišuje od SE a SCE. Z toho vyplývá, že nařízení o EHZS nepřipouští zrušení EHZS s přechodem jmění na právního nástupce. Vstup do likvidace musí být podle nařízení o EHZS zveřejněn a zapsán do rejstříku. Proces likvidace, její průběh a ukončení se řídí právem sídla EHZS. Po dobu likvidace plní povinnosti EHZS ve vztahu k rejstříku státu sídla a jeho úřednímu věstníku likvidátor. Tím může být pouze fyzická osoba starší 18 let, plně způsobilá k právním úkonům, bezúhonná podle zákona o živnostenském podnikání, u níž není dána překážka provozování živnosti dle zákona o živnostenském podnikání, nevztahuje se na ni zákaz výkonu funkce dle § 381 obchodního zákoníku a není prokuristou EHZS. Likvidátor musí být ustaven do své funkce buď členy EHZS, nebo soudem a to bez zbytečného odkladu.

V ČR se otázka likvidace EHZS řeší pomocí ustanovení o likvidaci obchodních společností v §70 až 75b obchodního zákoníku a na rozdělení likvidačního zůstatku se aplikuje § 92 obchodního zákoníku. Z těchto ustanovení vyplývá např. skutečnost, že likvidováno bude to EHZS, které má na území ČR sídlo ke dni zrušení.

Likvidace, jakožto zákonem upravená procedura vypořádání majetkových záležitostí EHZS končí rozdělením likvidačního zůstatku nebo použitím prostředků z výtěžku prodeje majetku k uspokojení věřitelů anebo převzetím majetku věřiteli k úhradě jejich pohledávek. Po rozdělení likvidačního zůstatku je likvidátor povinen sestavit seznam osob, jimž byl vyplacen podíl na likvidačním zůstatku. Tímto dnem je skončena likvidace, ale EHZS jako právnická osoba ještě existuje. Posledním úkolem likvidátora je ve lhůtě 30 dnů ode dne skončení likvidace podat návrh na výmaz EHZS z obchodního rejstříku. Dnem, kdy rejstříkový soud vymaže EHZS z obchodního rejstříku, EHZS zaniká.

2.2 Evropská akciová společnost

Evropská akciová společnost (SE) představuje další formu subnárodní obchodní společnosti, která vychází přímo z komunitárních předpisů a je možné ji zakládat na celém území EU. Díky tomu patří SE mezi 6 obchodních společností, které mohou být založeny na území ČR a které jsou upraveny v § 56 obchodního zákoníku. Nařízení o SE hovoří v čl. 1 odst. 3 o SE jako o právnické osobě. Základní znaky SE se ve velké míře shodují se znaky akciových společností, které se zakládají v jednotlivých členských zemích EU.

2.2.1 Aplikovatelné právo na SE

Systém předpisů hierarchicky aplikovatelných na SE upravuje čl. 9 nařízení o SE. Za stěžejní právní normu se považuje ***nařízení Rady ES č. 2157/2001 ze dne 8. října 2001, o statutu evropské společnosti*** (nařízení o SE), které má přímý účinek a aplikační přednost před vnitrostátním právem. Toto nařízení upravuje především otázky vzniku SE, základní otázky postavení SE, struktury jejich orgánů a několik ustanovení se dotýká také účetnictví a zániku SE. Dále se SE musí řídit svými stanovami, pokud je tak v nařízení o SE výslovně uvedeno. ***Stanovy*** jsou základním dokumentem každé akciové společnosti – její ústavou – upřesňující vnitřní organizační strukturu, základní majetkové poměry, vztahy akcionářů ke společnosti a navzájem a jsou závazné pro všechny orgány společnosti, včetně valné hromady (viz kapitola č. 2.2.5 Stanovy SE).

V případě záležitostí, které nařízení o SE neupravuje nebo je upravuje jen částečně, se použijí ***právní předpisy přijaté členskými státy k provedení opatření Společenství, které se týkají výhradně SE***, dále ***právní předpisy státu Společenství vztahující se na akciovou společnost založenou podle práva členského státu, ve kterém má SE sídlo a stanovami stejným způsobem, jako u akciové společnosti založené v souladu s právními předpisy členského státu, ve kterém má SE sídlo***. Pro společnosti založené v ČR platí, že tyto stanovy se nemohou odchylovat od ustanovení zákona, která to nepřipouštějí, mohou však upravit otázky v zákoně neupravené, pokud tento postup zákonná úprava nevyklučuje.

V kapitole č. 1.2 Evropská akciová společnost je uvedeno, že spolu s nařízením o SE byla vydána také ***směrnice Rady 2001/86/ES ze dne 8. října 2001, kterou se doplňuje statut evropské společnosti s ohledem na zapojení zaměstnanců***. Proč tedy tato směrnice není uvedena v čl. 9 nařízení o SE, kde jsou obsaženy veškeré předpisy, které upravují SE?

Odpověď je jednoduchá. Principy této směrnice musí totiž zákonodárce transformovat do vnitrostátního práva. V našich podmínkách to bude nepochybně **zákon č. 627/2004 Sb., o evropské společnosti** (zákon o evrop. spol.), který navazuje na evropskou úpravu.

Zákon o evrop. spol. se skládá ze dvou částí, z části provádějící nařízení a z části provádějící směrnici o zapojení zaměstnanců. První část obsahuje úvodní ustanovení o SE, dále ustanovení o přemístění sídla, založení SE fúzí, založení holdingové SE, změně akciové společnosti na SE, struktuře SE a ustanovení o změně SE na akciovou společnost. Druhá část zákona o evrop. spol. řeší v úvodu obecná ustanovení, dále je zde upraveno jednání o zapojení zaměstnanců SE, zapojení zaměstnanců SE prostřednictvím výboru zaměstnanců a zapojení zaměstnanců SE ve formě vlivu na složení jejích orgánů.

2.2.2 Založení a vznik SE

„Nařízení o SE zakotvuje soubor omezení, která se projevují v procesu zakládání SE, jež proto bude třeba respektovat. Jedná se konkrétně o omezení na straně subjektů, které mohou iniciovat založení, omezení v podobě požadavku na tzv. nadnárodní prvek a omezení pokud jde o způsoby založení SE a umístění sídla zakládané SE.“²¹

K založení SE může v první řadě dojít **„fúzí dvou či více akciových nebo evropských společností založených podle práv členských států EU, majících zapsané sídlo i hlavní správu v EU, jestliže se alespoň dvě z nich řídí právem různých členských států.“²¹** Může se jednat o fúzi splynutím, při které zúčastněné strany zaniknou a vznikne nový právní subjekt - SE nebo o fúzi sloučením. Například důsledkem sloučení slovenských akciových společností a české společnosti by bylo zaniknutí těchto slovenských společností, jejichž jmění by přešlo na českou společnost, která by se ke dni zápisu fúze do českého obchodního rejstříku přeměnila na SE se sídlem v ČR. Při založení SE prostřednictvím fúze mají řídicí nebo správní orgány fúzujících společností za úkol vypracovat projekt fúze, který musí obsahovat náležitosti uvedené v čl. 20 nařízení o SE. Tento projekt schvaluje valná hromada každé z fúzujících společností. Založení SE fúzí představuje výjimečnou možnost přesunout sídlo stávající společnosti do zvoleného státu EU a právě proto se SE zakládá nejčastěji tímto způsobem. Všechny výše uvedené skutečnosti platí pro SE, které jsou vypsané v příloze č. 2. V druhé řadě lze SE vytvořit **„jako holdingovou společnost nad dvěma či více stávajícími akciovými či evropskými společnostmi anebo společnostmi s ručením omezeným, které byly**

---

²¹ DĚDIČ, J.; ČECH P. Evropská akciová společnost. 1. vyd. Praha: Bova Polygon, 2006. 632 s. ISBN 80-7273-133-5.

*založeny podle práva některého z členských států a mají zapsané sídlo i hlavní správu v EU, jestliže alespoň dvě z nich jsou založeny podle práva různých členských států nebo mají nejméně dva roky dceřinou společností, která se řídí právem jiného členského státu, či organizační složku podniku na území jiného členského státu, než je stát, jehož právem se řídí.“*²² Holdingovou SE mohou například založit společníci dvou českých společností s ručením omezeným, kteří do zakládané SE vloží své podíly. Mohou tak však učinit pouze za předpokladu, že obě z uvedených společností s ručením omezeným měly alespoň dva roky dceřinou společností nebo organizační složku podniku řídicí se právem jiného členského státu EU. Řídící nebo správní orgány společností, které dávají podnět k založení, vypracují jednotný projekt založení holdingové společnosti, který obsahuje zprávu vysvětlující a odůvodňující právní a hospodářské hledisko založení a uvádí důsledky vytvoření holdingové SE pro akcionáře a zaměstnance. Projekt založení holdingové společnosti schvaluje valná hromada každé společnosti dávající podnět k založení. Vybudovat SE skrze holdingovou společnost je možné u akciových společností a společností s ručením omezeným zapsaných v příloze č. 3. Nařízení o SE dále umožňuje založit SE jako **dceřinou společností** alespoň dvou společností ve smyslu čl. 48 Sml. o založení ES. Podmínky jsou v tomto případě shodné jako u holdingové SE pouze s tou výjimkou, že dceřinou SE mohou vytvořit dvě libovolné společnosti. SE lze založit také **přeměnou akciové společnosti** vytvořené podle práva některého z členských států EU, leží-li její zapsané i skutečné sídlo na území EU, pokud má alespoň dva roky dceřinou společností, která se řídí právem jiného členského státu. SE pak může například vzniknout přeměnou tuzemské akciové společnosti mající alespoň dva roky dceřinou společností, která má sídlo na Slovensku. Řídící nebo správní orgán dotyčné společnosti vypracuje projekt přeměny a zprávu vysvětlující a odůvodňující právní a hospodářská hlediska této přeměny a uvádějící důsledky přechodu na formu SE pro akcionáře a zaměstnance. Projekt přeměny schvaluje valná hromada. Tato varianta neumožňuje současné přenesení sídla společnosti. Nakonec je možné SE založit jako **dceřinou společností již existující SE**, tzn. že zakladatelem může být pouze jedna existující SE, u které není rozhodující, ve kterém členském státě sídlí. Nařízení o SE v čl. 17 až 37 dále podrobněji upravuje postup při jednotlivých způsobech zakládání SE. Schémata jednotlivých způsobů založení SE jsou uvedena v příloze č. 4.

„Každá SE se zapisuje v členském státě, ve kterém má sídlo, do rejstříku určeného právními předpisy členského státu v souladu s čl. 3 první směrnice Rady (68/151/EHS) ze dne

---

²² DĚDIČ, J.; ČECH P. *Evropská akciová společnost*. 1. vyd. Praha: Bova Polygon, 2006. 632 s. ISBN 80-7273-133-5.

9. března 1968, o koordinaci ochranných opatření, která jsou na ochranu zájmů společníků a třetích osob ve Společenství vyžadována v členských státech od společností ve smyslu čl. 58 odst. 2 Smlouvy, za účelem dosažení rovnocennosti těchto opatření.“²³ Podle § 7 odst. 1 zákona o evrop. spol. je tímto rejstříkem v ČR obchodní rejstřík. Zákon o evrop. spol. dále upravuje skutečnost, že zapsané údaje a obsah uložených listin musí být zveřejněny v Obchodním věstníku a také v Úředním věstníku ES. Rejstříkový soud, jenž vede obchodní rejstřík, je povinen právě pro účely zveřejňování v Úředním věstníku ES oznámit Úřadu pro úřední tisky ES zápis nebo výmaz SE nebo zápis sídla nebo jeho výmaz v případě jeho přemístění podle čl. 8 nařízení o SE.

SE nesmí být zapsána v příslušném rejstříku, dokud nebyla uzavřena dohoda o zapojení zaměstnanců podle článku 4 směrnice SE nebo dokud nebylo přijato rozhodnutí zvláštním vyjednávajícím výborem o ukončení nebo nezahájení vyjednávání o této dohodě podle čl. 3 odst. 6 směrnice SE nebo dokud neuplynula doba vyjednávání, která může být dlouhá až 6 měsíců, podle čl. 5 směrnice SE, aniž by bylo dosaženo dohody (viz kapitola č. 2.2.7 Zapojení zaměstnanců do záležitostí SE). Jelikož ČR nevyužila možnost uvedenou v čl. 7 odst. 3 směrnice SE, neuplatňuje ustanovení čl. 12 odst. 3 nařízení o SE, které říká, že k zápisu SE do rejstříku v členském státě musí buď být uzavřena dohoda o zapojení zaměstnanců, nebo nesmí žádná ze zúčastněných společností před zápisem SE podléhat pravidlům o účasti.

2.2.3 Finanční struktura SE

SE na rozdíl od EHZS musí před svým vznikem povinně vytvořit základní kapitál. ***Základní kapitál je rozvržen do určitého počtu akcií, je vyjádřen v měně euro a jeho výše nesmí klesnout pod částku 120 tis. euro***, ledaže národní právo pro akciovou společnost podnikající v určitém oboru vyžaduje částku vyšší.

V souvislosti s akciemi je potřeba zmínit práva akcionářů, která jsou s těmito cennými papíry spojena. Čl. 5 nařízení o SE odkazuje ohledně úpravy akcií na právo, které se použije na akciovou společnost se sídlem na území členského státu, ve kterém byla SE zapsána do rejstříku. Akcionářům české SE jsou přiznána podle obchodního zákoníku tři práva, mezi která patří: právo na řízení společnosti, na podíl na zisku (dividendu) a také likvidačním zůstatku při zániku společnosti. Kromě uplatňování práv musí akcionář plnit také určité povinnosti. Základní povinností akcionáře, který se jako upisovatel zavázal splatit upsané

---

²³ Ministerstvo spravedlnosti ČR. *Právo obchodních společností a soutěžní právo v EU*. Praha: 2006. 200 s.

akcie, je povinnost splatit emisní kurz akcií, které upsal, a to v době určené ve stanovách, nejpozději však do jednoho roku od vzniku akciové společnosti.

Nařízení o SE v čl. 1 odst. 2 upravuje skutečnost, že **každý akcionář ručí za závazky společnosti jen do výše svého upsaného základního kapitálu**. Zde je možné opět vidět významnou odlišnost od ručení členů v EHZS, jelikož ti ručí celým svým majetkem.

SE vedou účetnictví obligatorně v měně euro. Výjimku může udělit členský stát, na jehož území má SE sídlo a který dosud nevstoupil do třetí fáze evropské hospodářské a měnové unie. Tyto SE pak mohou uvádět základní kapitál a zpracovávat účetní závěrku v peněžních jednotkách národní měny. Současně takový stát musí připustit možnost, aby tyto SE paralelně uváděly údaj o základním kapitálu a zpracovávaly účetní závěrky také v euro. Pro přepočtení údajů z národní měny na euro se použije kurz platný v poslední den měsíce předcházejícího založení SE.

Další úpravu financování a vedení účetnictví nařízení o SE neobsahuje a v plném rozsahu odkazuje na národní právo použitelné na akciovou společnost.

2.2.4 Vnitřní organizační struktura SE

Podle čl. 38 nařízení o SE má SE tyto orgány: valnou hromadu akcionářů a buď dozorčí orgán a řídicí orgán, pak se jedná o dualistický systém, nebo správní orgán v případě monistického systému. „Zakladatelé tak mají možnost zvolit si, zda zorganizují SE podobným způsobem jako tuzemskou akciovou společnost, tj. s představenstvem jako statutárním a exekutivním orgánem a dozorčí radou s působností dozorovou, anebo podle modelu běžného zejména v anglosaských zemích, ale též např. ve Francii či v Itálii, ve kterém společnost spravuje jediný orgán – správní rada, kumulující funkci exekutivy i dozoru. Členské státy, jejichž akciové právo jeden z uvedených modelů nezná, jsou povinny jej upravit speciálně pro SE.“²⁴ Skutečnost, zda v SE bude fungovat dualistický nebo monistický systém, se stanovuje při jejím založení prostřednictvím stanov na základě návrhu, který musí odsouhlasit valná hromada.

V první řadě je potřeba definovat valnou hromadu akcionářů SE. Ustanovení o valné hromadě obsahuje čl. 52 až 60 nařízení o SE. Ty se však v zásadě neodlišují od tuzemského akciového práva a většina z nich odkazuje na národní úpravu. Valná hromada představuje nejvyšší orgán SE, vzniklí shromážděním všech akcionářů.

---

²⁴ DĚDIČ, Jan. Obchodní právo po vstupu ČR do EU aneb co všechno se po 1. květnu 2004 v obchodním právu změnilo. 2. upr. vyd. Praha: Bova Polygon, 2005. 496 s. ISBN 80-7273-122-X.

Ve druhé řadě je nezbytné od sebe odlišit dualistický a monistický systém SE. Základní podoba dualistického systému, upravená v čl. 39 až 42 nařízení o SE, odpovídá německému vzoru. Jedním z orgánů tohoto systému je, jak již bylo řečeno, představenstvo. Představenstvo zabezpečuje obchodní vedení společnosti. Nařízení o SE umožňuje členským státům přenesení odpovědnosti za obchodní vedení na generálního ředitele společnosti za stejných podmínek, jaké platí pro akciové společnosti se sídlem na jejich území. Jelikož český obchodní zákoník takové přenesení odpovědnosti neobsahuje, nebyla tato úprava v ČR využita. Nařízení o SE sice nestanovuje minimální nebo maximální počet členů představenstva ani pravidla pro jeho určení a tato problematika je plně v moci akcionářů, jejichž rozhodnutí o počtu členů musí být následně zakotveno ve stanovách společnosti, ale na druhé straně může počet členů vymezit samotný členský stát. Zákon o evrop. spol. však této možnosti nevyužívá. Členy představenstva volí a odvolává dozorčí rada, která je druhým orgánem dualistického systému. Dozorčí radě je podle čl. 40 odst. 1 nařízení o SE svěřena pouze funkce dohlížecí. Na druhé straně může nepřímo zasahovat do řízení společnosti tím, že určitá jednání představenstva předem schvaluje. Obdobně jako u představenstva není ani u dozorčí rady nařízením o SE předepsán minimální ani maximální počet členů. Vztahy obou orgánů odpovídají české úpravě, která se na SE se sídlem na našem území ve značné míře použije. Speciální úprava se v nařízení o SE týká jen několika otázek jako např.:

- dozorčí rada může jmenovat jednoho ze svých členů, aby jednal jako člen představenstva, v případě, že toto místo není obsazeno, ale po tuto dobu se pozastavuje členství takové osoby v dozorčí radě,
- představenstvo má povinnost informovat dozorčí orgán nejméně jednou za tři měsíce o průběhu a předpokládaném vývoji podnikání SE,
- představenstvo obligatorně a neprodleně informuje dozorčí radu o všech událostech, které by mohly mít na SE významný vliv,
- dozorčí rada má právo domáhat se jakýchkoliv informací nezbytných k výkonu dozoru, toto právo přísluší radě jako celku, nikoli jednotlivým členům, nestanoví-li národní právo, že tuto možnost je rovněž oprávněn využít každý člen dozorčí rady.

Úprava monistického systému je v nařízení o SE velmi stručná, proto jsou monistické SE organizovány především pomocí národních právních norem. V ČR je touto právní normou zákon o evrop. spol., který vychází z francouzské reglementace, jež prošla v roce 2001 zásadní novelizací. V monistickém modelu se na rozdíl od dualistického vyskytuje pouze jeden orgán - správní rada, který zároveň řídí společnost i vykonává kontrolní funkce.

Členové správní rady jsou podle nařízení o SE jmenováni valnou hromadou, mohou zastupovat společnost při jednáních se třetími osobami a každý člen je oprávněn se dovědět veškeré informace, které byly předány radě. Správní rada může delegovat pravomoc řídit společnost na jednoho nebo více svých členů. Zasedání správní rady se koná v intervalech stanovených stanovami, nejméně však jednou za tři měsíce, s cílem projednat průběh a předpokládaný vývoj podnikání SE. Rada monistického systému si ze svého středu volí předsedu. Podle nařízení o SE platí, že je-li účast zaměstnanců upravena v souladu se směrnicí SE, správní rada musí být složena nejméně ze tří členů. Zákon o evrop. spol. v § 26 odst. 1 vyžaduje, aby správní rada měla nejméně tři členy představenstva s tím, že stanovy určí maximální počet členů správní rady, který nesmí překročit číslo 18.

Zákon o evrop. spol. rozlišuje podle míry exekutivního zapojení předsedy správní rady dva subsystemy monistického francouzského systému. První tzv. klasický model spojuje funkci předsedy správní rady a tzv. generálního ředitele. V tomto případě má předseda postavení statutárního orgánu a je oprávněn k obchodnímu vedení. Ostatní členové rady mají především roli kontrolní. Druhý model zase naopak odděluje funkci předsedy správní rady a generálního ředitele. Za statutární orgán společnosti, která je současně oprávněný k obchodnímu vedení, je považován pouze generální ředitel a předseda plní převážně roli reprezentativní a koordinační. Právo volby mezi oběma subsystemy náleží, za podmínek upravených ve stanovách, na samotné správní radě.

Dále zákon o evrop. spol. vymezuje institut tzv. delegovaných generálních ředitelů. Delegovaného generálního ředitele jmenuje správní rada na návrh generálního ředitele a po dohodě s ním určí také rozsah jemu svěřené působnosti. Postavení delegovaného generálního ředitele odpovídá pozici generálního ředitele, tzn. že je také statutárním orgánem SE. Podle § 36 odst. 2 zákona o evrop. spol. nesmí být počet delegovaných generálních ředitelů vyšší než pět.

2.2.5 Stanovy SE

Stanovy představují jeden ze základních právních dokumentů, jímž se řídí činnost SE, jejích orgánů, členů a akcionářů. ***Podle nařízení o SE čl. 6 se výrazem „stanovy SE“ rozumí zakladatelská smlouva nebo listina a stanovy SE, jestliže jsou předmětem zvláštního dokumentu.*** Tento zvláštní druh smlouvy musí být schválen při každém způsobu založení SE.

Nejprve je nutné definovat pojmy „zakladatelská smlouva“ a „zakladatelská listina“. Stručné ale výstižné vymezení těchto pojmů uvádějí J. Dědič a P. Čech takto: „*Zakladatelská*

smlouva se vedle stanov použije na zakládání SE se sídlem v ČR, půjde-li o založení dceřiné evropské společnosti podle čl. 2 odst. 3 a čl. 35 a čl. 36 nařízení o SE. Zakladatelská listina se použije v případě, že samotná evropská společnost se sídlem v jakémkoliv členském státě bude zakládat svou dceřinou společnost se sídlem v ČR podle čl. 3 nařízení o SE.“²⁵

Nařízení o SE neobsahuje výčet všech povinných náležitostí stanov. Z čl. 38 písm. b tohoto nařízení však vyplývá jedna velmi podstatná náležitost, bez které by stanovy pozbyly své platnosti. Jedná se o určení, zda se v dané SE uplatní dualistický nebo monistický systém. Stanovy SE se sídlem v ČR musejí či mohou obsahovat úpravu záležitostí výslovně stanovených nařízením o SE a zákonem o evrop. spol. a dále záležitostí stejných jako platí pro akciové společnosti se sídlem v ČR, neodporuje-li to nařízení o SE nebo zákonu o evrop. spol.

Jestliže je v SE zaveden dualistický systém, má podle nařízení o SE členský stát možnost uložit v prováděcím zákoně skutečnost, aby stanovy určily, že členy představenstva jmenuje a odvolává valná hromada. Pokud této možnosti členský stát nevyužije, je tato působnost svěřena dozorčí radě. ČR výše zmíněnou záležitost upravila v zákoně o evrop. spol. v § 23. Dále stanovy v dualistickém systému musí určovat počet členů řídicího orgánu (představenstva) a dozorčího orgánu (dozorčí rady) nebo pravidla pro jejich stanovení.

V případě, že se v SE uplatní monistický systém, musí být součástí stanov záznam o počtu správního orgánu (správní rady) nebo o pravidlech pro určení tohoto počtu. Mezi další požadavky, které ukládá zákon o evrop. spol. a které by měly být obsaženy ve stanovách SE v rámci monistického systému, patří např.: pravidla týkající se svolávání a usnášení správní rady, pravidla pro vedení evidence přítomných, pořizování zápisů ze schůzí, určení maximálního počtu delegovaných generálních ředitelů atd.

Nařízení o SE i zákon o evrop. spol. stanovují také požadavky na obsah stanov, které jsou společné pro oba systémy řízení SE. Důležité pravidlo, které je zakotveno v nařízení o SE, říká, že ***stanovy nikdy nesmí být v rozporu s úpravou zapojení zaměstnanců.*** Z toho vyplývá, že součástí stanov musí být právě úprava o zapojení zaměstnanců. Podle zákona o evrop. spol. musí stanovy upravovat počet členů výboru zaměstnanců a způsob jejich volby, oprávnění výboru zaměstnanců ve vztahu k představenstvu nebo správní radě a způsob a rozsah vlivu zaměstnanců na složení orgánů SE. Dále stanovy musí podle nařízení o SE určit dobu, na kterou jsou jmenováni členové orgánů společnosti (tato doba nesmí přesahovat šest let) a mohou zavést pravidla pro usnášení schopnost a rozhodování SE rozdílně od nařízení o SE.

---

²⁵ DĚDIČ, J.; ČECH P. Evropská akciová společnost. 1. vyd. Praha: Bova Polygon, 2006. 632 s. ISBN 80-7273-133-5.

Jak již bylo zmíněno na začátku této kapitoly, mohou stanovy SE se sídlem v ČR obsahovat stejné záležitosti, které platí pro české akciové společnosti a které jsou součástí zejm. § 173 odst. 1 obchodního zákoníku. Podle této právní normy by měly stanovy upravovat např.: firmu, sídlo a předmět společnosti, výši základního kapitálu, způsob splácení emisního kurzu akcií, počet a jmenovité hodnoty akcií, podobu akcií a skutečnosti, kolik akcií zní na jména a kolik na majitele, počet hlasů spojených s jednou akcií, způsob hlasování na valné hromadě, způsob tvorby rezervního fondu, atd.

2.2.6 Sídlo SE

Nařízení o SE stanovuje v čl. 7, že *sídlo SE se musí nacházet ve Společenství ve stejném členském státě jako její správní ústředí*. Členský stát může kromě toho uložit SE zapsané do rejstříku na jeho území povinnost mít své správní ústředí a sídlo na stejném místě. **Pod pojmem „sídlo“ rozumí nařízení o SE zapsané – statutární sídlo** a místo, odkud je společnost skutečně řízena označuje jako hlavní správu.

Jestliže společnost přemístí své sídlo postupem podle čl. 8 nařízení o SE (nevyžaduje se současné přemístění hlavní správy) nebo čistě fakticky přesune svou hlavní správu do jiného státu a poruší tak povinnost mít sídlo a hlavní správu v jednom členském státě, musí za to nést následky. Sankce za tato porušení definuje čl. 46 nařízení o SE. Členský stát, ve kterém se nachází sídlo SE, musí přijmout vhodná opatření, která přinutí SE uvést své postavení do souladu s právními předpisy ve stanovené lhůtě buď tím, že opětovně zřídí své správní ústředí v členském státě, ve kterém má sídlo nebo tím, že přemístí sídlo postupem stanoveným v článku 8 nařízení o SE. V případě, že SE nečiní nápravu, má členský stát právo, přijmout taková opatření, která povedou ke zrušení společnosti.

2.2.6.1 Přemístění sídla

Podle nařízení o SE čl. 8 odst. 1 lze přemístit sídlo SE do jiného státu, ale tato změna nesmí vést k zániku SE ani k vytvoření nové právnické osoby, tzn. že kontinuita právní osobnosti SE musí zůstat při změně sídla zachována. **Záměr přemístit společnost musí být řádně zdokumentován a popsán. K tomu slouží tzv. projekt přemístění sídla**, který vypracuje řídicí nebo správní orgán a zveřejní jej nejméně dva měsíce před jednáním valné hromady, která má o projektu rozhodnout. Aby byl projekt schválen, musí být přijat kvalifikovanou většinou nejméně 2/3 hlasů. Zákon o evrop. spol. ukládá v rámci přemístění sídla tyto povinnosti: pořídit notářský zápis o usnesení valné hromady, jelikož změna sídla společnosti

se musí zaznamenat ve stanovách, bez zbytečného odkladu po rozhodnutí valné hromady navrhnout zápis o přemístění zapsaného sídla do obchodního rejstříku a uložit usnesení valné hromady do sbírky listin rejstříkového soudu. Poslední dvě uvedené povinnosti jsou v kompetenci představenstva nebo správní rady SE. Nařízení o SE dále v této záležitosti stanovuje, že *v členském státě, v němž má SE sídlo, vystaví soud, notář nebo jiný příslušný úřad osvědčení potvrzující splnění všech úkonů a formalit, které musejí být provedeny před přemístěním.* Na území ČR spadá tato agenda opět do působnosti notářů. *Změna sídla nabude účinnosti v okamžiku, kdy rejstříkový orgán členského státu, do kterého se SE přemísťuje, zapíše SE do jím vedeného rejstříku na základě osvědčení členského státu původního sídla.* Následně rejstříkový orgán státu nového sídla oznámí tuto skutečnost rejstříkovému orgánu státu původního sídla, který provede výmaz SE. Změna se poté zveřejní v příslušných národních věstnících obou členských zemí.

Jelikož následkem přemístění je změna rozhodného práva, jsou v nařízení o SE zakotvena ustanovení, která mají přispět k ochraně minoritních akcionářů a věřitelů a také ustanovení, která se týkají nesouhlasu státního orgánu s přemístěním. Ochránit minoritní akcionáře je nezbytné zejm. z důvodu, že změna osobního statutu a státní příslušnosti SE může negativně ovlivnit kurz akcií nebo může dojít k omezení práva akcionáře účastnit se valné hromady v případě, když se sídlo SE přemístí např. z Hradce Králové do Nikósie.²⁶ Z tohoto důvodu obsahuje nařízení o SE následující ustanovení: členský stát může pro SE zapsanou do rejstříku na svém území přijmout opatření k zajištění přiměřené ochrany menšinových akcionářů, kteří s přemístěním nesouhlasí. Členský stát má např. možnost zapracovat do prováděcího zákona právo akcionáře na odkoupení akcií společnosti. Zákon o evrop. spol. odkazuje v rámci této problematiky na přiměřené použití ustanovení § 220m obchodního zákoníku o odkoupení akcií nástupnickou společností při fúzi akciových společností.

Základní ustanovení o ochraně věřitelů je obsaženo v čl. 8 nařízení o SE. Věřitelé se nemusejí obávat, že se přemístěním sídla zhorší jejich schopnost uplatňovat nároky na SE. Všechny úkony SE související s uvedenými pohledávkami se budou i nadále posuzovat podle práva státu starého sídla a to samé platí také pro řízení týkajících se těchto pohledávek, která budou uskutečňována příslušnými soudy ve státě původního sídla. Není však vyloučena možnost, že změna sídla může být doprovázena přesunem majetku. V tomto případě již mohou být věřitelé mírně ohroženi. Nařízení o SE i s takovou variantou počítá. Obsahuje např. usnesení o tom, že změnu sídla nelze zapsat, je-li na majetek společnosti prohlášen ve

---

²⁶ Jedná se o hlavní město ostrovního státu Kypru.

státě původního sídla konkurz či je vedena likvidace. Další usnesení, které má chránit věřitele, ukládá příslušnému orgánu, aby osvědčení o splnění předpokladů přemístění sídla vydal jen tehdy, budou-li chráněny pohledávky věřitelů, které vznikly před zveřejněním projektu přemístění sídla. Zákon o evrop. spol. odkazuje na přiměřené použití ustanovení obchodního zákoníku o ochraně věřitelů při fúzi akciových společností.

V rámci přemístění sídla SE může dojít k situaci, kdy členský stát nebude souhlasit s odchodem společnosti z jeho území. Aby mohl tento stát zabránit SE v přemístění jejího sídla, musí ve svých vnitrostátních předpisech stanovit, že pro SE zapsané do rejstříku v tomto členském státě nenabývá účinnosti přemístění sídla, pokud některý z příslušných orgánů úřadů členského státu vysloví s tímto přemístěním nesouhlas. Nesouhlas je však přípustný pouze z důvodu veřejného zájmu. Podléhá-li SE dohledu vnitrostátního finančního dozorcího úřadu, má i tento úřad rovněž právo nesouhlasit se změnou sídla. V obou případech platí, že nesouhlas musí být možné soudně přezkoumat.

2.2.7 Zapojení zaměstnanců do záležitostí SE

*„Zapojení zaměstnanců je definováno jako informování, projednávání nebo účast zástupců zaměstnanců při řízení a rozhodování o záležitostech SE.“*²⁷ **Otázky týkající se participace zaměstnanců na řízení společnosti jsou řešeny ve směrnici SE.** V ČR byla tato směrnice implementována prostřednictvím 2. části zákona o evrop. spol.

*„Základní problém aplikace směrnice SE spočívá ve vazbách mezi tzv. základními (principal) a doplňkovými ustanoveními (accessory provisions), z nichž každá pramení z jiného právního řádu. Základní ustanovení jsou obsažena v právním řádu státu, ve kterém má mít sídlo zakládáná SE. Jejich aplikace se ovšem v řadě otázek neobejde bez doplňkových ustanovení právního řádu, ve kterém sídlí společnosti zúčastněné na zakládání SE.“*²⁸

Směrnice SE je založena především na principu smluvní volnosti. Řídící orgány osob, které se účastní zakládání SE, mají povinnost vytvořit podle pravidel obsažených ve směrnici SE ze zástupců zaměstnanců v jednotlivých členských státech **tzv. vyjednávací výbor**. Hlavním úkolem tohoto výboru je vyjednat podobu a míru zapojení zaměstnanců do záležitostí SE, která má být založena. Výbor musí být svolán bez zbytečného odkladu po zveřejnění projektu založení SE. *„Vyjednávací výbor a příslušné orgány zúčastněných společností by měly vyjednávat v dobré víře a spolupracovat za účelem dosažení dohody.*

²⁷ HODÁL, Petr. Evropské právo obchodních společností. Praha: Linde Praha, a. s., 2005. 267 s. ISBN 80-7201-520-6.

²⁸ DĚDIČ, Jan. Obchodní právo po vstupu ČR do EU aneb co všechno se po 1. květnu 2004 v obchodním právu změnilo. 2. upr. vyd. Praha: Bova Polygon, 2005. 496 s. ISBN 80-7273-122-X.

Příslušné orgány zúčastněných společností se určí podle jejich vnitřní organizace; zásadně to budou výkonné orgány (představenstvo, jednatele nebo správní rada), ale souhlas s dohodou si může vždy vyhradit valná hromada.“²⁹

Směrnice SE upravuje tyto tři formy zapojení zaměstnanců do záležitostí společnosti: informace, konzultace (projednávání) a vliv na složení orgánů SE. Zaměstnanci nebo jejich reprezentativní orgány mají v první řadě právo být informováni o záležitostech SE nebo jejich dceřiných společnostech, aby měli možnost posoudit dopad plánovaných opatření a čas na přípravu konzultace. Konzultace představuje dialog mezi zaměstnanci nebo jejich zástupci a příslušným orgánem SE. Zaměstnanci tímto způsobem mohou vyjádřit svůj názor na plánovaná opatření. Vliv na složení orgánů SE uplatňují zaměstnanci nebo orgán, který je zastupuje prostřednictvím práva být volen, volit, jmenovat, navrhnout nebo nesouhlasit s volbou člena dozorčího či správního orgánu SE. Všechny výše uvedené formy zapojení předpokládají, že zaměstnanci budou vůči příslušným orgánům společnosti zastupováni zvláštním orgánem – **výborem zaměstnanců**. Právě prostřednictvím tohoto výboru zaměstnanci uskutečňují právo na informace a projednávání.

Zapojení zaměstnanců do záležitostí společnosti je tak zásadním problémem, že SE nemůže vzniknout, aniž by byla tato otázka vyřešena.

2.2.8 Zrušení a zánik SE

Podstatu zrušení SE v sobě zahrnuje čl. 63 nařízení o SE, který má následující obsah: ve věcech zrušení, likvidace, úpadku, zastavení plateb a podobných postupů se SE řídí právními předpisy, které by se vztahovaly na akciovou společnost založenou podle práva členského státu, ve kterém se nachází její sídlo, včetně ustanovení o rozhodování valné hromady. Z tohoto článku vyplývá, že na SE se sídlem v ČR se beze změn použije úprava § 68 a 70 obchodního zákoníku.

Podle čl. 65 nařízení o SE má tato společnost povinnost zveřejnit v souladu s čl. 13³⁰ údaje o zahájení a ukončení řízení o zrušení, likvidaci, platební neschopnosti nebo zastavení plateb a dále další pokračování v činnosti, aniž by byla dotčena ustanovení vnitrostátních právních předpisů vyžadující další zveřejnění. Česká SE by takové informace musela zveřejnit v Obchodním věstníku a také provést zápis do obchodního rejstříku. Dále je požadována také nadnárodní publicita, kdy každý výmaz SE musí být zveřejněn v Úředním věstníku EU.

---

²⁹ HODÁL, Petr. Evropské právo obchodních společností. Praha: Linde Praha, a. s., 2005. 267 s. ISBN 80-7201-520-6.

³⁰ Čl. 13 uvádí, že zveřejňování listin a údajů o SE se provede způsobem stanoveným v právních předpisech členského státu, ve kterém má SE sídlo, v souladu se směrnici 68/151/EHS.

Výmaz SE z rejstříku členského státu, ve kterém má společnost sídlo, a její následný zánik se také řídí vnitrostátními předpisy daného státu. Nařízení o SE neobsahuje žádné zvláštnosti, které by se týkaly zániku SE.

2.3 Evropská družstevní společnost

Evropská družstevní společnost (SCE) je právnickou osobou, z čehož plyne, že má vlastní právní subjektivitu, kterou však nabývá až dnem registrace do rejstříku v členském státě, ve kterém má sídlo. Základním účelem SCE je uspokojování potřeb jejích členů (viz kapitola č. 1.3.1 Účel vzniku SCE). SCE by neměla umožnit účast na svých činnostech nečlenům.

Nařízení o SCE v čl. 10 odst. 2 ukládá pro evropské družstvo povinnou náležitost, kterou je dodatek „SCE“. Členské státy musí podle nařízení o SCE také dodržovat princip nediskriminace, tzn. že je jejich povinností nakládat s SCE stejně jako s národními družstvy založenými podle práva státu, ve kterém má evropské družstvo sídlo.

SCE se odlišuje od obchodních společností především zvláštními zásadami činnosti, mezi které patří zásady jako: jeden člen rovná se jeden hlas a to bez ohledu na velikost podílu člena na základním kapitálu (členská demokracie), demokratická struktura družstva, členové družstva nejsou jeho majiteli a mohou se jimi stát zaměstnanci, zákazníci i dodavatelé a zásada spravedlivé dělby zisku.

Jelikož úprava SCE je v mnohých směrech shodná s úpravou SE, řeší tato kapitola pouze oblasti, které se od ustanovení SE liší.

2.3.1 Aplikovatelné právo na SCE

Za základní právní úpravu SCE se považuje *nařízení rady (ES) č. 1435/2003 ze dne 22. července 2003, o statutu evropské družstevní společnosti* (nařízení o SCE). Nařízení upravuje otázky týkající se SCE obdobným způsobem jako v případě SE pouze s tím rozdílem, že obsahuje výslovný odkaz na použití vnitrostátních předpisů vydaných pro kapitálové obchodní společnosti na základě publikační směrnice a směrnic z oblasti účetnictví. Toto nařízení je doplněno *směrnicí Rady 2003/72/ES ze dne 22. července 2003, kterou se upravuje statut evropské družstevní společnosti s ohledem na zapojení zaměstnanců* (směrnice SCE). Cílem směrnice je uchovat práva zaměstnanců, která budou zahrnuta při vytvoření SCE. Směrnice uvádí způsoby, kterými se musí zaměstnanci podílet na

nejdůležitějších rozhodnutích podniku prostřednictvím informací, konzultací a účasti v jeho orgánech.

V ČR byly v souvislosti s těmito právními normami vydány dva zákony. Jedním z nich je **zákon č. 307/2006 Sb., o evropské družstevní společnosti** (zákon o evrop. družstvu) a druhým **zákon č. 308/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o evropské družstevní společnosti**. Některé právní otázky, které souvisejí s působením SCE, jsou ponechány na úpravě státu, v němž má SCE sídlo. V neposlední řadě se SCE řídí svými stanovami a to pokud je to v nařízení o SCE výslovně nařízeno.

2.3.2 Založení a vznik SCE

SCE lze založit pěti různými způsoby, které vymezuje nařízení o SCE. Dva z těchto způsobů jsou téměř shodné, jako tomu bylo u SE. Jedná se o založení SCE **fúzí družstev**, řídí-li se alespoň dvě tato družstva právem různých členských států a dále **transformací družstva založeného podle práva členského státu**, pokud má po dobu alespoň dvou let provozovnu nebo dceřinou společnost, která se řídí právem jiného členského státu. Na rozdíl od SE je možné, aby SCE vznikla „**na zelené louce**“, tzn. jako zcela nový subjekt. Pak SCE může založit nejméně pět fyzických osob s bydlištěm na území alespoň dvou různých členských států nebo nejméně pět fyzických osob a společností ve smyslu čl. 48 Smlouvy o založení ES a další právnické osoby založené podle práva členského státu, které mají bydliště na území nebo se řídí právem alespoň dvou různých členských států a nebo nejméně dvě společnosti ve smyslu čl. 48 Smlouvy o založení ES a další právnické osoby založené podle práva členského státu, které se řídí právem alespoň dvou různých členských států.

Podle nařízení o SCE čl. 11 se každá SCE v členském státě, ve kterém má sídlo, zapisuje do rejstříku určeného právními předpisy tohoto členského státu v souladu s právem, kterým se řídí akciové společnosti. Tímto zápisem SCE vzniká. Dokud není uzavřena dohoda o zapojení zaměstnanců podle směrnice SCE, nemůže se uskutečnit zápis do rejstříku a SCE nemůže vzniknout. Pokud jde o zveřejňování listin a údajů, použije se na SCE obdobné právo, kterým se řídí akciové společnosti v členském státě, ve kterém má SCE sídlo.

2.3.3 Členství v SCE

Na začátek této podkapitoly je potřeba uvést, kdo může být členem SCE a jak členství vzniká. **Členství v SCE mohou nabývat jak fyzické tak právnické osoby**, nestanoví-li stanov jinak. I když cílem členů SCE je dosáhnout uspokojení svých potřeb a rozvoje hospodářské

a sociální činnosti, mohou být za členy družstva přijaty i osoby, které nepředpokládají, že budou využívat produkty družstva (zboží nebo služby). Na takové členy se pak pohlíží jako na *tzv. investory resp. neuživatele*. Tuto skutečnost však musí povolit právní předpisy členského státu sídla SCE a dále schválit valná hromada nebo jiný orgán, který je k tomu valnou hromadou nebo stanovami zmocněn. V rámci ČR však členové - investoři nemohou působit, jelikož tuto možnost zákon o evrop. družstvu neupravuje. Podle článku 14 odst. 2 nařízení o SCE se může vznik členství vázat také na požadavek úpisu určité částky základního kapitálu nebo na splnění dalších podmínek vztahujících se k předmětu činnosti SCE. S přijetím nového člena musí souhlasit představenstvo nebo správní rada. V případě, že přihláška o členství byla zamítnuta, může žadatel podat odvolání k valné hromadě.

Členy SCE se nemohou stát dvě skupiny osob. V prvním případě se jedná o osoby, které podle právních předpisů členského státu, kde má SCE sídlo, nemůžou být členy odpovídajícího orgánu družstva, jež se řídí právem tohoto státu a ve druhém případě se takové omezení týká osob, které nesmí být členy družstva, jež se řídí právem některého členského státu, na základě soudního nebo správního rozhodnutí vydaného v některém členském státě.

Určitou zajímavostí u SCE je existence abecedního seznamu všech členů tohoto družstva s uvedením jejich adresy a počtu, případně i kategorií podílů každého člena. Seznam vede SCE ve svém sídle a každý, kdo osvědčí právní zájem, má právo do něj nahlížet a obdržet kopii za úplaty nepřevyšující skutečné náklady na jeho pořízení. Dále se tento seznam využívá k tomu, aby do něj byla zapsána každá operace, která povede ke změně rozložení základního kapitálu nebo k jeho zvýšení či snížení, a to nejpozději v měsíci následujícím po měsíci, v němž došlo ke změně.

Doba trvání členství v SCE je omezena skutečnostmi, které způsobují zánik členství. Podle čl. 15 odst. 1 nařízení o SCE zaniká členství z těchto důvodů: vyloučením člena porušil-li závažným způsobem své povinnosti nebo jednal-li v rozporu se zájmy SCE, převodem všech podílů na jiného člena nebo fyzickou či právnickou osobu, která nabyla členství (umožňují-li to stanovy), zánikem člena, pokud nejde o fyzickou osobu, úpadkem, smrtí člena a dále může jít o ostatní případy určené ve stanovách nebo v právních předpisech o družstvech členského státu, ve kterém má SCE sídlo. Nařízení o SCE také blíže specifikuje pojmy „vystoupení“ a „vyloučení“ člena. Podle něj může vystoupit z SCE každý menšinový člen, který na valné hromadě vyjádří nesouhlas se změnou stanov, která by způsobila zavedení nových povinností týkajících se plateb či poskytování služeb nebo podstatné rozšíření stávajících povinností členů SCE a nebo prodloužení lhůty pro vystoupení z SCE na více než pět let. Člen by měl oznámit vystoupení z SCE do dvou měsíců od rozhodnutí valné hromady. Rozhodnutí

o vystoupení z SCE může učinit na základě svého uvážení sám člen, ale vyloučení člena je plně v kompetenci správního nebo řídicího orgánu SCE. V případě vyloučení má člen k dispozici nástroj, kterým se může bránit. Tím nástrojem je odvolání, které může podat k valné hromadě. Současně se zánikem členství vzniká členovi finanční nárok u SCE. Takový člen má právo na vyplacení svého podílu na upsaném základním kapitálu. Všechny finanční prostředky, které do SCE vložil, již však nezíská, jelikož se jeho vklad snižuje o poměrnou část případných ztrát započítaných k tíži základního kapitálu SCE.

2.3.4 Práva členů

Nejen v EHZS a SE, ale také v SCE mohou její členové uplatňovat práva, která plynou z nařízení o SCE. Jedním z nich je právo, pomocí kterého se mohou členové SCE vyjádřit ke všem bodům zahrnutým v jednání a hlasovat o nich, jde o *tzv. hlasovací právo*. Každý člen SCE má bez ohledu na počet svých podílů (akcií) jeden hlas. Nařízení o SCE však povoluje menší odchylky, např. umožňují-li to právní předpisy členského státu, ve kterém SCE sídlí, mohou stanovy každému členovi přidělit určitý počet hlasů, který se řídí podle jeho účasti na družstevní činnosti v jiné formě než kapitálové účasti, nebo se může počet hlasů řídit podle účasti člena na družstevní činnosti včetně kapitálové účasti SCE a v neposlední řadě se může jednat o variantu, kdy stanovy SCE, ve které je většina členů tvořena družstvy, určují rozdělení hlasů podle účasti členů na družstevní činnosti včetně kapitálové účasti v SCE, nebo podle počtu členů každého zúčastněného družstva. Zajímavostí je, že stanovy mohou umožnit hlasování poštovní nebo elektronickou cestou. Také členům – neuživatelům (investorům) mohou být skrz stanovy přidělena hlasovací práva.

Další právo, které má člen SCE k dispozici je *právo na zpřístupnění informací* o záležitostech SCE, které se týkají věcí, o nichž může valná hromada rozhodovat. Každý zájemce musí nejprve o tyto informace požádat na valné hromadě. Potřebná data pak člen získá od řídicího nebo správního orgánu. Tyto orgány mohou ve dvou případech, které jsou uvedeny v nařízení o SCE, odmítnout poskytnutí požadovaných informací. Za prvé se jedné o situaci, kdy by mohlo takové jednání SCE způsobit vážnou škodu nebo by bylo neslučitelné se zákonnou povinností mlčenlivosti.

2.3.5 Finanční struktura SCE

Stejně jako u SE mají zakládající členové SCE povinnost složit základní kapitál. Ten se vyjadřuje v národní měně, ale SCE ležící uvnitř eurozóny ho mohou vyčíslit také v eurech. ***Minimální výše základního kapitálu, který musí být upsán, je čtyřikrát nižší než u SE, činí tedy 30 000 eur.*** Nařízení o SCE umožňuje proměnlivost základního kapitálu, tzn. jeho zvýšení či snížení, čímž se SCE zásadně liší od SE. Zvýšení je uskutečňováno pomocí následných úpisů členů nebo přijetím nových členů a snížení na základě úplného nebo částečného vyplácení podílů. Tyto změny nevyžadují změnu stanov ani zveřejnění.

Základní kapitál je rozdělen do obchodních podílů resp. akcií³¹, které jsou ve formě na jméno a jejichž jmenovitá hodnota v rámci jednoho druhu musí být shodná. Jmenovitou hodnotu vydaných podílů je možné zvýšit jejich sloučením a naopak snížit rozdělením. Stanovy určí minimální počet podílů, který musí být upsán pro nabytí členství v SCE. Nařízení o SCE dále v rámci této problematiky umožňuje převod podílů (akcií), při kterém však musí být splněny podmínky uvedené ve stanovách SCE a dále tato operace vyžaduje souhlas valné hromady, představenstva nebo správní rady SCE. Platí zde základní pravidlo, které říká, že podíly lze převádět na jiné členy nebo třetí osoby, které se stanou členy.

Kromě podílových cenných papírů, může SCE na základě stanov vydávat dluhopisy nebo jiné cenné papíry. Pro tyto cenné papíry platí zvláštní pravidla. Mohou být upisovány jak členy, tak nečleny, na vlastníka se automaticky nepohlíží jako na člena a není s nimi spojeno hlasovací právo. Předností těchto cenných papírů je bezesporu fakt, že jejich držitelům mohou být přiznány zvláštní výhody. Dále stanovy mohou určit, že se tito držitelé budou scházet na zvláštních shromážděních. Jejich právo na účast na valné hromadě tím dotčeno není, protože před přijetím jakéhokoliv rozhodnutí valné hromady souvisejícího s právy a zájmy těchto držitelů může zvláštní shromáždění vydat stanovisko, které dají zástupci jmenovaní tímto shromážděním na vědomí valné hromadě.

I v ručení členů SCE je možné najít podobnost s SE, jelikož ***členové ručí za závazky SCE maximálně do výše svého upsaného základního kapitálu. V tomto případě se jedná o tzv. evropské družstvo s ručením omezeným***, kdy v názvu takového družstva nesmí chybět dodatek „s ručením omezeným“. Je potřeba však upozornit na významnou odchylku od SE. Stanovy totiž mohou určit skutečnost, že členové budou ručit neomezeně celým svým majetkem.

---

³¹ Pojem obchodní podíl se používá v německé terminologii a termín akcie využívá anglická terminologie.

2.3.6 Stanovy SCE

Na stanovy je potřeba nahlížet jako na zakladatelský dokument. Nařízení o SCE definuje stanovy stejným způsobem, jako je tomu u nařízení o SE.

Povinností zakládajících členů je vypracovat stanovy tak, aby byly v souladu s předpisy pro zakládání družstev platnými v členském státě, ve kterém má SCE sídlo. Podoba stanov musí být písemná a zakládající členové musí platnost stanov ztvrdit svými podpisy.

Podle nařízení o SCE musí stanovy obsahovat následující náležitosti:

- firmu SCE, kdy před nebo za ní je dodatek „SCE“ nebo „s ručením omezeným“,
- předmět činnosti,
- jména fyzických a právnických osob, které jsou zakladateli a u právnických osob s uvedením jejich předmětu činnosti a sídla,
- adresu sídla SCE,
- podmínky a postupy pro přijetí, vyloučení a vystoupení člena,
- práva a povinnosti členů,
- jmenovitou hodnotu upsaných podílů,
- částku upsaného základního kapitálu a údaj, že základní kapitál je proměnlivý,
- zvláštní pravidla pro případné přidělení části nerozděleného zisku do rezerv. fondů,
- pravomoci jednotlivých orgánů a pravidla jmenování a odvolávání členů těchto orgánů,
- pravidla usnášeníschopnosti a většiny při hlasování,
- a v neposlední řadě také dobu trvání společnosti, je-li založena na dobu určitou.

2.3.7 Zapojení zaměstnanců do záležitostí SCE

Problematika zapojení zaměstnanců do řízení společnosti byla již podrobně rozebrána u SE. SCE se však záležitostmi ohledně zaměstnanců zabývá mnohem intenzivněji a právní úprava je v tomto směru tak široká, že téměř nahrazuje jiné pracovní a zaměstnanecké předpisy. Rozsáhlost úpravy by se dala vysvětlovat také tím, že SCE je zcela novým a specifickým typem evropské obchodní společnosti.

Podobně jako u SE je zapojení zaměstnanců do řízení SCE upraveno směrnicí. Konkrétně se jedná o směrnici Rady 2003/72/ES ze dne 22. července 2003, kterou se upravuje statut evropské družstevní společnosti s ohledem na zapojení zaměstnanců (směrnice SCE). „Směrnice rozlišuje, zda SCE vzniká fúzí, přeměnou z národního družstva či založením

právníckými osobami na straně jedné (viz úprava části druhé směrnice SCE), anebo založením fyzickými osobami či fyzickými osobami a jednou právníckou osobou na straně druhé (viz úprava části třetí směrnice SCE). Část druhá směrnice SCE (čl. 3 až 7) včetně navazujících podpůrných ustanovení kopíruje úpravu vyjednávací procedury vymezenou ve směrnici SE, lze tedy odkázat na výklad k SE.“³² Jestliže je SCE zakládána fyzickými osobami nebo fyzickými osobami a jednou právníckou a je dodržena podmínka, že SCE plánuje zaměstnávat v alespoň dvou různých členských státech nejméně 50 zaměstnanců, použijí se ustanovení čl. 3 až 7 směrnice SCE. Pokud není splněna minimální hranice počtu zaměstnanců nebo družstvo zaměstnává alespoň 50 zaměstnanců ale pouze v jednom členském státě, bude se úprava takové SCE řídit podle národní úpravy v těch členských státech, ve kterých má družstvo sídlo a nadnárodní úprava se v tomto případě nebude uplatňovat. Směrnice SCE dále upravuje právo účasti zaměstnanců na valné hromadě, a to dokonce včetně práva hlasovat. Takové ustanovení směrnice SE neobsahuje. V SCE se sídlem v ČR se však tato úprava neuplatní, jelikož vznik výše zmíněného práva se váže na srovnatelnou úpravu v národním družstevním právu a české právo obdobný institut nezná.

Do českého právního řádu byla směrnice SCE implementována ustanoveními zákona o evrop. družstvu. Podle tohoto zákona se právem na zapojení rozumí takové postupy, kterými mohou zaměstnanci SCE přímo či nepřímo působit na rozhodování orgánů SCE. Zákon o evrop. družstvu dále stanovuje, že právo na zapojení obsahuje: právo na informace a projednání, právo volit a být volen, jmenovat, doporučovat nebo souhlasit nebo nesouhlasit s volbou nebo jmenováním členů správní rady nebo kontrolní komise SCE. Další ustanovení pak dále implementují poměrně složitá pravidla pro participace zaměstnanců na záležitostech rozhodování orgánů SCE.

2.3.8 Použití zisku SCE

Pravidla pro použití zisku za každé účetní období určují stanovy. Přednostně se požaduje, aby před jakýmkoliv jiným použitím bylo financováno **vytvoření rezervního fondu**. Dokud rezervní fond nedosáhne předepsané minimální výše základního kapitálu, tj. 30 000 eur, nesmí být částka do něj odváděná nižší než 15% zisku za účetní období po odečtení neuhrazených ztrát minulých let. Zisk se dále může využít **na výplatu dividend členům**. Musí to však povolovat stanovy. Výše těchto dividend se odvíjí od rozsahu obchodů, které

---

³² DĚDIČ, Jan. Obchodní právo po vstupu ČR do EU aneb co všechno se po 1. květnu 2004 v obchodním právu změnilo. 2. upr. vyd. Praha: Bova Polygon, 2005. 496 s. ISBN 80-7273-122-X.

uskutečnili jednotliví členové s SCE, nebo prací, které pro ni provedli. Poslední variantou, jak naložit se ziskem, je tento zisk rozdělit. Rozdělit se může pouze zisk, který zbude po odečtení přídělu do rezervního fondu, částek vyplacených na dividendy a přenesené ztráty a po přičtení o přenesený zisk a částky z rezerv. Podle nařízení o SCE může valná hromada rozdělit zisk těmito třemi způsoby: přenést ho do dalšího období, odvést do zákonného nebo stanovami určeného rezervního fondu a nebo jej *poskytnout na výnos ze splacených vkladů a jejich ekvivalentů* ve formě platby v hotovosti nebo přidělení podílů. Na druhou stranu mohou stanovy rozdělení zisku zcela vyloučit.

2.3.9 Zrušení a zánik SCE

*„Ve věcech zrušení, likvidace, úpadku, zastavení plateb a podobných řízení se SCE řídí právními předpisy, které se vztahují na družstvo založené podle práva členského státu, ve kterém se nachází její sídlo, včetně ustanovení o rozhodování valné hromady.“*³³ Na území ČR vychází právní úprava družstva z obchodního zákoníku a problémem zrušení se zabývá § 254 a následující tohoto zákoníku. Podle nařízení o SCE musí být zveřejněny informace o zahájení a ukončení řízení o zrušení, dobrovolném zrušení, likvidaci, úpadku nebo zastavení plateb a každé rozhodnutí o pokračování v činnosti.

---

³³ Nařízení rady (ES) č. 1435/2003 ze dne 22. července 2003, o statutu evropské družstevní společnosti.

Závěr

Jedním z cílů mé práce bylo vytvořit přehledný dokument o evropských obchodních společnostech, který bude užitečným zdrojem informací pro všechny občany, kteří se o tyto nové právní formy podnikání zajímají. Věřím, že jsem tohoto cíle dosáhla, i když neexistuje mnoho publikací a materiálů, které se touto problematikou zabývají (platí to především pro EHVS a SCE).

Dalším z mých vytyčených cílů bylo provést vyhodnocení, zda se zakládání evropských obchodních společností podnikatelům vyplatí a přinese jim nějaké výhody. Odpověď je ano, a to i přes to, že proces založení evropských obchodních společností je administrativně, časově i finančně náročný. Nejprve jsem se zaměřila na výhody, které jsou pro nadnárodní společnosti společné a poté na ty, které jsou specifické pouze pro daný typ evropské obchodní společnosti.

První a zcela nespornou ***výhodou evropských obchodních společností je využití možnosti provádět hospodářskou činnost v rámci celého území EU*** bez překážek a omezení, které by sebou přinášelo podnikání skrze formy národních společností. Nejvýznamnější přínos nadnárodních společností však spatřuji v tom, že právní úprava umožňuje ***měnit jejich sídlo libovolně v rámci celé EU, aniž by muselo dojít ke zrušení společnosti*** v jednom státě a jejímu opětovnému založení ve státě jiném. Z toho vyplývá, že při tomto aktu zůstává zachována právní subjektivita společnosti a ta může bez přerušení navázat na své podnikání. Jestliže se podnikatel rozhodne pro změnu sídla společnosti, může si pro svou hospodářskou činnost zvolit takový členský stát EU, ve kterém bude moci využívat nejpříznivějších daňových podmínek (např. Kypr). Dalším přínosem společností působících na evropské úrovni je fakt, že ***mají velkou šanci přilákat soukromé investory***, jelikož v nich může evropská identita vzbuzovat důvěru a dávat jim určité jistoty. SE a zároveň i SCE umožňují podnikatelům čerpat další výhodu, kterou je ***flexibilita struktury řízení a správy*** (corporate governance). Ta spočívá v tom, že členské státy jsou povinny zajistit, aby se tyto společnosti se sídlem na jejich území mohly organizovat jak podle dualistického tak podle monistického modelu. Díky tomu se řídicí centra, uvyklá se pohybovat v systému monistického řízení, nemusí podřizovat ve státech s dualistickou tradicí struktury řízení, které nerozumějí a která neodpovídá jejich představám o efektivním modelu řízení.

Kromě výše zmíněných společných výhod má také ***každá evropská společnost své specifické výhody. U EHVS jde především o to, že představuje velice jednoduchou a na***

vnitřní organizaci nenáročnou formu společnosti, která svým členům umožňuje propojit některé ze svých ekonomických aktivit s aktivitami ostatních členů sdružení při zachování vlastní ekonomické a právní nezávislosti. SE přináší v porovnání s EHZS mnohem více výhod, a také díky tomu je považována ze velmi prestižní a moderní formu podnikání, jejíž obliba neustále roste. *SE v první řadě poskytuje v rámci EU jednotnou právní úpravu pro podnikání ve více členských státech.* Společnosti tak mohou uskutečňovat svoji hospodářskou činnost podle stejných pravidel, pod jednotným managementem a vést jediný systém účetnictví a díky tomu uspořit nemalou část finančních prostředků. Právní forma SE dále *umožňuje zjednodušení restrukturalizace velkých podniků díky využití přeshraničních fúzí a zakládání holdingových společností.* Určitou výhodou je pro SE také fakt, že se její úprava z velké části opírá o národní úpravy akciových společností a díky tomu nemusí podnikatelé věnovat svůj veškerý čas osvojováním si poznatků o této společnosti. SCE jakožto nejmladší nadnárodní společnost, jež může být na území EU zakládána teprve od 18. srpna roku 2006, na svoje využití teprve čeká. Právní forma *SCE umožňuje družstvům působit na celém území EU a využívat přitom jedinečnosti svého právního postavení, jakož i souboru ustanovení jaká poskytuje statut SE akciovým společností. SCE je nadějí pro zlepšení družstevní legislativy a vytvoření příznivějšího prostředí k zakládání nových družstev.*

Dalším cílem, ke kterému jsem chtěla dospět a doplnit tak informace o evropských obchodních společnostech, bylo zjištění počtu jednotlivých nadnárodních společností, které dosud vznikly na území členských států EU. Statistiky ukazují, že nejvíce existuje EHZS. To však není důkaz jejich obliby, jelikož od 90. let zájem o ně klesá, ale spíše důsledek toho, že se jedná o nestarší evropskou společnost, která může být na území EU zakládána již od roku 1989. Nejvíce se EHZS zakládá v oblasti služeb, především se jedná o právní a daňové poradenství a auditorskou činnost, hojně se využívá také v průmyslu a obchodu a z hlediska sektorů převažuje z více než 90% soukromý sektor nad veřejným. Největší počet EHZS je registrován v Belgii, jelikož zde sídlí většina orgánů EU a tamější sdružení se zaměřují hlavně na lobbying. Tato nadnárodní korporace je hodně populární také ve Francii, protože základy její úpravy jsou převzaty právě z úpravy francouzského hospodářského zájmového sdružení. Podrobný přehled o počtech vzniklých a zaniklých EHZS v jednotlivých státech EU v letech 1989 – 2006 poskytuje příloha č. 5. SE sice vznikla o něco déle, ale její popularita neustále roste. Velký vliv má na to pravděpodobně nespočet výhod, které SE nabízí. Do poloviny roku 2007 vzniklo v celé EU necelých 100 SE a jejími zakladateli byly především velké nadnárodní společnosti. V ČR se již také začalo se zakládáním SE. Důkazem je např. firma

BLACK LOTUS, SE zabývající se pronájmem bytů, nemovitostí a nebytových prostor, která vznikla 15. ledna 2008. Příloha č. 6 obsahuje ukázkou výpisu této společnosti z obchodního rejstříku. Statistiky o SCE se mi bohužel nepodařilo získat. Zdůvodňuji to tím, že se jedná o nejnovější a tudíž zatím nejméně využívanou formu nadnárodní společnosti.

Na úplný závěr bych ráda zodpověděla otázku, proč se evropské obchodní společnosti v ČR příliš nezakládají. Hlavním důvodem je podle mého názoru především skutečnost, že ČR vstoupila do EU až v roce 2004 a tudíž i evropské společnosti mohli být na našem území zakládány teprve od tohoto data. Dále se musí také brát v úvahu skutečnost, že trvá určitý časový úsek, než podnikatelé získají dostatek informací o těchto nových formách společností a posílí se tak jejich důvěra k nim. Odrazovat české podnikatele může také finanční, administrativní i časová náročnost při zakládání těchto forem společností. U SE se problém administrativní i časové náročnosti může řešit pomocí tzv. předzaložené společnosti, kterou si může podnikatel zakoupit u firmy zabývající se touto činností (existuje např. česká společnost SMART Office & Companies). Koupí předzaložené společnosti je možné se vyhnout několikátýdennímu jednání s úřady a zahájit okamžitě podnikatelskou činnost.

Evropské obchodní společnosti jsou pro ČR a mnoho dalších států EU stále ještě novinkou a je jen otázkou času, kdy dojde k jejich postupnému rozšíření.

Literatura

Odborná literatura

DĚDIČ, Jan - ČECH, Petr. *Obchodní právo po vstupu ČR do EU aneb co všechno se po 1. květnu 2004 v obchodním právu změnilo?* 2. upr. vyd. Praha: Bova Polygon, 2005. 496 s. ISBN 80-7273-122-X.

DĚDIČ, Jan - ČECH, Petr. *Evropská akciová společnost*. 1. vyd. Praha: Bova Polygon, 2006. 632 s. ISBN 80-7273-133-5.

HODÁL, Petr - ALEXANDER, Juraj. *Evropské právo obchodních společností*. Praha: Linde Praha, a. s., 2005. 267 s. ISBN 80-7201-520-6.

JANKŮ, Martin. *Evropská unie – právní systém evropských společenství*. Praha: Computer Press, 2002. 163 s. ISBN 80-7226-806-6.

DVOŘÁK, Tomáš. *Evropské hospodářské zájmové sdružení*. Praha: ASPI, a. s., 2006. 243 s. ISBN 80-7357-206-0.

Ministerstvo spravedlnosti ČR. *Právo obchodních společností a soutěžní právo v EU*. Praha: 2006. 200 s.

Internetové zdroje

Sbírka zákonů: předpis č. 360/2004 Sb., o evropském hospodářském zájmovém sdružení [online]. Dostupné z: <http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?zdroj=sb04360&cd=76&typ=r> [2004-6-15]

Sbírka zákonů: předpis č. 627/2004 Sb., o evropské společnosti [online]. Dostupné z: <http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?zdroj=sb04627&cd=76&typ=r> [2004-12-14]

Sbírka zákonů: předpis č. 307/2006 Sb., o evropské družstevní společnosti [online]. Dostupné z: <http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?zdroj=sb06307&cd=76&typ=r> [2006-6-22]

ČERNÝ, Michal. *Evropské hospodářské zájmové sdružení* [online]. 2005. Dostupné z: <http://www.michalcerny.eu/MC-EHZS.pdf>

ČERNÝ, Michal. *Evropská družstevní společnost* [online]. 2006. Dostupné z: www.michalcerny.eu/MC-SCE.pdf

Obchodní zákoník [online]. Dostupné z: http://www.webset.cz/obchodni_zakonik.htm

KÖSTLER, Roland. *Evropská akciová společnost* [online]. 2003. Dostupné z: http://www.seeurope-network.org/homepages/seeurope/file_uploads/slides_koestler_cs.pdf

FEIGERLOVÁ, Monika. *Evropské hospodářské zájmové sdružení aneb nová výzva pro podnikatele* [online]. Dostupné z: http://www.weinholdlegal.com/pdf/articles/evropske_hospod.pdf

Evropská společnost – exkluzivní záležitost [online]. 2007. Dostupné z: <http://www.akont.cz/cz/204.evropska-spolecnost-exkluzivni-zalezitost>

Sdělení komise Radě, Evropskému parlamentu, Hospodářskému a sociálnímu výboru a výboru regionů o podpoře družstevních společností v Evropě [online]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/enterprise/entrepreneurship/coop/social-cmaf_agenda/doc/coop-communication-cz.pdf [2004-2-23]

Univerzální evropská společnost - Societas Europea (SE) [online]. 2003. Dostupné z: http://www.landwellglobal.com/images/cz/cze/cz_download/hi_cz_cze_moniteur2003_12.pdf

Evropská družstevní společnost. Nový krok v evropském podnikovém právu [online]. Dostupné z: http://www.dacr.cz/_dokumenty/doc/s/sce_novy_krok_k_podnikovemu_pravu.pdf [2005-4-15]

Seznam použitých zkratk

ČR	Česká republika
EHP	Evropský hospodářský prostor
EHZS	Evropské hospodářské zájmové sdružení
ES	Evropská společenství
EU	Evropská unie
SCE	Evropská družstevní společnost
SE	Evropská akciová společnost
nařízení o EHZS	Nařízení Rady ES č. 2137/1985 ze dne 25. 7. 1985, o evropském hospodářském zájmovém sdružení
nařízení o SCE	Nařízení Rady č. 1435/2003 ze dne 22. července 2003, o statutu evropské družstevní společnosti
nařízení o SE	Nařízení Rady ES č. 2157/2001 ze dne 8. října 2001, o statutu evropské společnosti
obchodní zákoník	Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
směrnice SCE	Směrnicí Rady 2003/72/ES ze dne 22. července 2003, kterou se doplňuje statut evropské družstevní společnosti s ohledem na zapojení zaměstnanců
směrnice SE	Směrnice Rady 2001/86/ES ze dne 8. října 2001, kterou se doplňuje statut evropské společnosti s ohledem na zapojení zaměstnanců
zákon o evrop. družstvu	Zákon 307/2006 Sb., o evropské družstevní společnosti
zákon o evrop. sdružení	Zákon č. 360/2004 Sb., o evropském hospodářském zájmovém sdružení
zákon o evrop. spol.	Zákon č. 627/2004 Sb., o evropské společnosti
Sml. o založení ES	Smlouva o založení Evropského společenství

Přílohy

PŘÍLOHA 1- FORMULÁŘ NÁVRHU NA ZÁPIS EHZS DO OBCHODNÍHO REJSTŘÍKU

PŘÍLOHA 2 – AKC IOVÉ SPOLEČNOSTI UVEDENÉ V ČL. 2 ODS. 1 NAŘÍZENÍ RADY ES Č. 2157/2001 ZE DNE 8. ŘÍJNA 2001, O STATUTU EVROPSKÉ SPOLEČNOSTI

PŘÍLOHA 3 – AKC IOVÉ SPOLEČNOSTI A SPOLEČNOSTI S RUČENÍM OMEZENÝM UVEDENÉ V ČL. 2 ODS. 2 NAŘÍZENÍ RADY ES Č. 2157/2001 ZE DNE 8. ŘÍJNA 2001, O STATUTU EVROPSKÉ SPOLEČNOSTI

PŘÍLOHA 4 – SCHÉMATA JEDNOTLIVÝCH ZPŮSOBŮ ZALOŽENÍ SE

PŘÍLOHA 5 - STATISTIKA VZNIKU A TRVÁNÍ EVROPSKÝCH HOSPODÁŘSKÝCH ZÁJMOVÝCH SDRUŽENÍ

PŘÍLOHA 6 - UKÁZKA VÝPISU SE Z OBCHODNÍHO REJSTŘÍKU

Příloha 1- Formulář návrhu na zápis EHZS do obchodního rejstříku

Příloha č.3 k vyhlášce č. 250/2005 Sb.

Návrh na zápis nebo zápis změny zapsaných údajů do obchodního rejstříku

I. REJSTŘÍKOVÝ SOUD

1 Adresa rejstříkového soudu

Krajský/městský soud v	
Ulice	
Číslo domu	PSC

--

Místo pro nalepení kolkových známek

II. NAVRHOVATEL

2 Jméno a příjmení nebo Obchodní firma či název + IČ	3 Adresa bydliště nebo sídla			
	Obec a u zahraničních osob i stát	Ulice	Číslo domu	PSC

(a)

Strana návrhu

III.
EVROPSKÉ HOSPODÁŘSKÉ ZÁJMOVÉ SDRUŽENÍ - údaje o sdružení, jehož se zápis týká

4 Název sdružení			
5 Adresa sídla			
6 Identifikační číslo			
7 Rejstříkový soud			
8 Spisová značka	Oddíl		Vložka
9 Požadovaná akce			
☐ prvozápis ☐ změna			

IV.
NÁVRH NA ZÁPIS

Navrhují zapsat do obchodního rejstříku tyto zapisované údaje nebo jejich změnu či výmaz:

ÚDAJ	ZAPISOVANÝ	VYMAZÁVANÝ
10 Název sdružení		Zapsat ke dni: <input style="width: 50px;" type="text"/>
11 Adresa sídla		Zapsat ke dni: <input style="width: 50px;" type="text"/>
Obec		
Část obce		
Ulice		
Číslo domu		
PSC		
Stát		
12 Identifikační číslo		Zapsat ke dni: <input style="width: 50px;" type="text"/>
Právní forma	Evropské hospodářské zájmové sdružení	

ÚDAJ	ZAPISOVANÝ	VYMAZÁVANÝ
13 Předměty podnikání		Zapsat ke dni: <input data-bbox="1257 293 1422 327" type="text"/>
14 Předměty činnosti		Zapsat ke dni: <input data-bbox="1257 1167 1422 1200" type="text"/>

ÚDAJ	ZAPISOVANÝ	VYMAZÁVANÝ
Statutární orgán - jednatel		
15 Jednatel – fyzická osoba „A“		Zapsat ke dni: <input type="text"/>
Funkce		
Titul		
Jméno		
Příjmení		
Titul za jménem		
Rodné číslo nebo datum narození		
16 Adresa bydliště		
Obec		
Část obce		
Ulice		
Číslo domu		
PSC		
Stát		
17 Den vzniku funkce		
18 Den zániku funkce		
19 Doplňující text		
15 Jednatel – fyzická osoba „B“		Zapsat ke dni: <input type="text"/>
Funkce		
Titul		
Jméno		
Příjmení		
Titul za jménem		
Rodné číslo nebo datum narození		
16 Adresa bydliště		
Obec		
Část obce		
Ulice		
Číslo domu		
PSC		
Stát		
17 Den vzniku funkce		
18 Den zániku funkce		
19 Doplňující text		

ÚDAJ	ZAPISOVANÝ	VYMAZÁVANÝ
Statutární orgán - jednatel		
20 Jednatel – právnická osoba „A“		Zapsat ke dni: <input type="text"/>
Funkce		
Obchodní firma nebo název		
Identifikační číslo		
21 Adresa sídla		
Obec		
Část obce		
Ulice		
Číslo domu		
PSC		
Stát		
22 Den vzniku funkce		
23 Den zániku funkce		
24 Doplňující text		
20 Jednatel – právnická osoba „B“		Zapsat ke dni: <input type="text"/>
Funkce		
Obchodní firma nebo název		
Identifikační číslo		
21 Adresa sídla		
Obec		
Část obce		
Ulice		
Číslo domu		
PSC		
Stát		
22 Den vzniku funkce		
23 Den zániku funkce		
24 Doplňující text		
25 Společný text ke všem jednatelům (způsob jednání)		Zapsat ke dni: <input type="text"/>

ÚDAJ	ZAPISOVANÝ	VYMAZÁVANÝ
Likvidátor		
26 Likvidátor – fyzická osoba		Zapsat ke dni: <input type="text"/>
Titul		
Jméno		
Příjmení		
Titul za jménem		
Rodné číslo nebo datum narození		
27 Adresa bydliště		
Obec		
Část obce		
Ulice		
Číslo domu		
PSČ		
Stát		
28 Doplnující text		
29 Likvidátor – právnická osoba		Zapsat ke dni: <input type="text"/>
Obchodní firma nebo název		
Identifikační číslo		
30 Adresa sídla:		
Obec		
Část obce		
Ulice		
Číslo domu		
PSČ		
Stát		
31 Doplnující text		
32 Společný text ke všem likvidátorům		Zapsat ke dni: <input type="text"/>

ÚDAJ	ZAPISOVANÝ	VYMAZÁVANÝ
Prokura		
33 Prokurista „A“		Zapsat ke dni: <input type="text"/>
Titul		
Jméno		
Příjmení		
Titul za jménem		
Rodné číslo nebo datum narození		
34 Adresa bydliště		
Obec		
Část obce		
Ulice		
Číslo domu		
PSC		
Stát		
35 Doplnující text		
33 Prokurista „B“		Zapsat ke dni: <input type="text"/>
Titul		
Jméno		
Příjmení		
Titul za jménem		
Rodné číslo nebo datum narození		
34 Adresa bydliště		
Obec		
Část obce		
Ulice		
Číslo domu		
PSC		
Stát		
35 Doplnující text		
36 Společný text ke všem prokuristům		Zapsat ke dni: <input type="text"/>

ÚDAJ	ZAPISOVANÝ	VYMAZÁVANÝ
Dozorčí rada		
37 Člen dozorčí rady - fyzická osoba „A“		Zapsat ke dni: <input type="text"/>
Funkce		
Titul		
Jméno		
Příjmení		
Titul za jménem		
Rodné číslo nebo datum narození		
38 Adresa bydliště		
Obec		
Část obce		
Ulice		
Číslo domu		
PSC		
Stát		
39 Dat. vzniku funkce		
40 Dat. zániku funkce		
41 Dat. vzniku členství		
42 Dat. zániku členství		
43 Doplňující text		
37 Člen dozorčí rady - fyzická osoba „B“		
		Zapsat ke dni: <input type="text"/>
Funkce		
Titul		
Jméno		
Příjmení		
Titul za jménem		
Rodné číslo nebo datum narození		
38 Adresa bydliště		
Obec		
Část obce		
Ulice		
Číslo domu		
PSC		
Stát		
39 Dat. vzniku funkce		
40 Dat. zániku funkce		
41 Dat. vzniku členství		
42 Dat. zániku členství		
43 Doplňující text		
(h)	Strana návrhu	<input type="text"/>

ÚDAJ	ZAPISOVANÝ	VYMAZÁVANÝ
Dozorčí rada		
37 Člen dozorčí rady - fyzická osoba		Zapsat ke dni: <input type="text"/>
Funkce		
Titul		
Jméno		
Příjmení		
Titul za jménem		
Rodné číslo nebo datum narození		
38 Adresa bydliště		
Obec		
Část obce		
Ulice		
Číslo domu		
PSČ		
Stát		
39 Dat. vzniku funkce		
40 Dat. zániku funkce		
41 Dat. vzniku členství		
42 Dat. zániku členství		
43 Doplňující text		
44 Společný text ke všem členům dozorčí rady		Zapsat ke dni: <input type="text"/>

ÚDAJ	ZAPISOVANÝ	VYMAZÁVANÝ
Členové sdružení		
45 Člen sdružení - fyzická osoba „A“		Zapsat ke dni: <input type="text"/>
Titul		
Jméno		
Příjmení		
Titul za jménem		
Rodné číslo nebo datum narození		
46 Adresa bydliště		
Obec		
Část obce		
Ulice		
Číslo domu		
PSC		
Stát		
45 Člen sdružení - fyzická osoba „B“		Zapsat ke dni: <input type="text"/>
Titul		
Jméno		
Příjmení		
Titul za jménem		
Rodné číslo nebo datum narození		
46 Adresa bydliště		
Obec		
Část obce		
Ulice		
Číslo domu		
PSC		
Stát		
45 Člen sdružení - fyzická osoba „C“		Zapsat ke dni: <input type="text"/>
Titul		
Jméno		
Příjmení		
Titul za jménem		
Rodné číslo nebo datum narození		
46 Adresa bydliště		
Obec		
Část obce		
Ulice		
Číslo domu		
PSC		
Stát		

ÚDAJ	ZAPISOVANÝ	VYMAZÁVANÝ
Členové sdružení		
47 Člen sdružení - právnická osoba „A“		Zapsat ke dni: <input type="text"/>
Obchodní firma nebo název	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Identifikační číslo	<input type="text"/>	<input type="text"/>
48 Adresa sídla		
Obec	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Část obce	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Ulice	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Číslo domu	<input type="text"/>	<input type="text"/>
PSC	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Stát	<input type="text"/>	<input type="text"/>
47 Člen sdružení - právnická osoba „B“		Zapsat ke dni: <input type="text"/>
Obchodní firma nebo název	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Identifikační číslo	<input type="text"/>	<input type="text"/>
48 Adresa sídla		
Obec	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Část obce	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Ulice	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Číslo domu	<input type="text"/>	<input type="text"/>
PSC	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Stát	<input type="text"/>	<input type="text"/>
47 Člen sdružení - právnická osoba „C“		Zapsat ke dni: <input type="text"/>
Obchodní firma nebo název	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Identifikační číslo	<input type="text"/>	<input type="text"/>
48 Adresa sídla		
Obec	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Část obce	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Ulice	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Číslo domu	<input type="text"/>	<input type="text"/>
PSC	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Stát	<input type="text"/>	<input type="text"/>
49 Společný text ke všem členům sdružení		Zapsat ke dni: <input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

ÚDAJ	ZAPISOVANÝ	VYMAZÁVANÝ
50 Ostatní skutečnosti		Zapsat ke dni: <input data-bbox="1257 300 1426 336" type="text"/>
(1)		Strana návrhu <input data-bbox="1257 1928 1426 2002" type="text"/>

ÚDAJ	ZAPISOVANÝ	VYMAZÁVANÝ
Odštěpný závod nebo jiná organizační složka		
51 Označení odštěpného závodu		Zapsat ke dni: <input type="text"/>
52 Adresa umístění		Zapsat ke dni: <input type="text"/>
Obec		
Část obce		
Ulice		
Číslo domu		
PSC		
Stát		
53 Předmět podnikání		Zapsat ke dni: <input type="text"/>
54 Vedoucí		Zapsat ke dni: <input type="text"/>
Funkce		
Titul		
Jméno		
Příjmení		
Titul za jménem		
Rodné číslo nebo datum narození		
55 Adresa bydliště		
Obec		
Část obce		
Ulice		
Číslo domu		
PSC		
Stát		
56 Doplňující text k vedoucímu		

**V.
PŘÍLOHY**
Výše uvedený návrh dokládám následujícími listinami

Pořadové číslo	Předkládaná listina	Počet vyhotovení

(n)

Strana návrhu

**VI.
DATUM PROVEDENÍ ZÁPISU**

☐	Žádám, aby všechny výše uvedené skutečnosti byly zapsány do rejstříku v zákonem stanovené lhůtě
☐	Všechny výše uvedené skutečnosti žádám zapsat do obchodního rejstříku ke dni: <input style="width: 100px;" type="text"/>

**VII.
ZÁVĚREČNÁ ČÁST**

Na základě výše vyplněného formuláře a příloh k němu přiložených podávám návrh na zápis těchto skutečností do obchodního rejstříku.

Tento návrh podává navrhovatel

Jméno a příjmení navrhovatele	Vlastnoruční podpis	Úřední ověření pravosti podpisu

Tento návrh podává zástupce navrhovatele

Jméno, příjmení a rodné číslo (u cizince datum narození) zástupce navrhovatele	Vlastnoruční podpis	Údaj o zástupci *)	Úřední ověření pravosti podpisu

*) uvede se: advokát, notář, obecný zmocněnec a další dle §21 občanského soudního řádu

V dne

Přehled příloh k formuláři č.3 EHZS:

IV. Návrh na zápis

Základní údaje

Skutečnosti zapisované v části Základní údaje se dokládají:

- a) smlouva o sdružení,
- b) oprávnění k podnikatelské činnosti,
- c) listina osvědčující právní důvod užívání místností, v nichž je umístěno sídlo EHZS, a to výpis z katastru nemovitostí ne starší 3 měsíců osvědčující vlastnické právo k prostorám, do nichž umístilo EHZS sídlo, a pokud není vlastníkem, souhlas (spolu)vlastníka těchto prostor, nebo správce zmocněného k udělení souhlasu s umístěním sídla a zmocnění tohoto správce.

Statutární orgán – jednatel

Skutečnosti zapisované v části Statutární orgán - jednatel se dokládají:

- a) při zápisu jednatele nebo fyzické osoby vykonávající funkci jednatele – občana ČR do obchodního rejstříku: výpis z Rejstříku trestů ne starší 3 měsíců,
- b) při zápisu jednatele nebo fyzické osoby vykonávající funkci jednatele – občana jiného členského státu EU: výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad státu, jehož je jednatel nebo fyzická osoba vykonávající funkci jednatele občanem vydaným příslušným soudním nebo správním orgánem. Jestliže tento stát příslušný výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad nevydává, předloží se čestné prohlášení učiněné jednatelem nebo fyzickou osobou vykonávající funkci jednatele před notářem nebo orgánem členského státu EU, jehož je občanem, nebo členského státu EU posledního pobytu,
- c) při zápisu jednatele nebo fyzické osoby vykonávající funkci jednatele, který není občanem ČR ani jiného členského státu EU: výpis z Rejstříku trestů ne starší 3 měsíců a výpis z evidence trestů nebo odpovídající doklad státu, jehož je jednatel nebo fyzická osoba vykonávající funkci jednatele občanem a státy, ve kterých se po dobu nepřetržitě alespoň 3 měsíců zdržoval v posledních 3 letech; tyto doklady nesmí být starší 3 měsíců,
- d) čestné prohlášení jednatele nebo fyzické osoby vykonávající funkci jednatele – právnické osoby podle § 381 obchodního zákoníku; podpis musí být úředně ověřen,
- e) pravomocné rozhodnutí soudu nebo správního úřadu dokládající, že jednatel nebo fyzická osoba vykonávající funkci jednatele přestal splňovat některou z podmínek způsobilosti pro výkon funkce, v důsledku čehož přestal být jednatelem nebo zaniklo jeho pověření k vykonávání funkce jednatele,
- f) listina osvědčující jinou změnu zapisovaného údaje (např. při změně bydliště fotokopie občanského průkazu).

Likvidátor

Skutečnosti zapisované v části likvidátor se dokládají:

- a) doklad o jmenování/volbě likvidátora,
- b) doklad o zániku funkce likvidátora,
- c) čestné prohlášení likvidátora, že splňuje podmínky podle § 381 obchodního zákoníku; podpis musí být úředně ověřen.

Prokura

Skutečnosti zapisované v části prokura se dokládají:

- a) listiny o vzniku, zániku, rozšíření nebo zúžení prokury,
- b) doklad o jmenování prokuristy,
- c) čestné prohlášení prokuristy, že splňuje podmínky podle § 381 obchodního zákoníku; podpis musí být úředně ověřen.

Ostatní skutečnosti

Informace, sdělení a návrhy rejstříkovému soudu obsažené v části Ostatní skutečnosti se dokládají listinami jen tehdy, je-li to podle zvláštního zákona povinné anebo chce-li tak navrhovatel učinit dobrovolně z vlastní vůle.

Odštěpný závod nebo jiná organizační složka

Skutečnosti zapisované v části Odštěpný závod nebo jiná organizační složka se dokládají:

- a) rozhodnutí o zřízení nebo o zrušení odštěpného závodu nebo jiné organizační složky,
- b) rozhodnutí o jmenování nebo odvolání nebo o jiném způsobu skončení funkce vedoucího odštěpného závodu nebo jiné organizační složky,

VII. Závěrečná část

Je-li EHZS v řízení o zápis do obchodního rejstříku zastoupeno advokátem, notářem nebo jiným zástupcem, vždy se přikládá plná moc; podpisy osob, které ji jménem EHZS udělily, musí být úředně ověřeny.

Jestliže se v rámci zápisu EHZS zapisují do obchodního rejstříku jiné fyzické nebo právnické osoby, musí navrhovatel doložit:

- a) písemné prohlášení, z něhož plyne souhlas zapisované fyzické nebo právnické osoby se zápisem nebo změnou zápisu do obchodního rejstříku; podpisy na prohlášení musí být úředně ověřeny; nebo
- b) veřejnou listinu, z níž plyne souhlas této osoby s jejím zápisem do obchodního rejstříku.

Je-li navrhovatelem zahraniční osoba, musí navrhovatel přiložit sdělení o doručovací adrese na území ČR nebo zmocněnce pro přijímání písemností s doručovací adresou v ČR.

Příloha 2 - Akciové společnosti uvedené v čl. 2 odst. 1 nařízení Rady ES č. 2157/2001 ze dne 8. října 2001, o statutu evropské společnosti

BELGIE:	la société anonyme de naamloze vennootschap
BULHARSKÁ REPUBLIKA:	aktsionerno druzhestvo
ČESKÁ REPUBLIKA:	akciová společnost
DÁNSKO:	aktieselskaber
ESTONSKO:	aktsiaselts
FINSKO:	julkinen osakeyhtiöpublikt aktiebolag
FRANCIE:	la société anonyme
IRSKO:	public companies limited by shares public companies limited by guarantee having a share capital
ITÁLIE:	società per azioni
KYPR:	Δημόσια Εταιρεία περιορισμένης ευθύνης με μετοχές Δημόσια περιορισμένης ευθύνης με εγγύηση
LITVA:	akcinės bendrovės
LOTYŠSKO:	akciju sabiedrība
LUCEMBURSKO:	la société anonyme
MAĎARSKO:	részvénytársaság
MALTA:	kumpaniji pubbliċi/public limited liability companies
NĚMECKO:	die Aktiengesellschaft
NIZOZEMSKO:	de naamloze vennootschap
POLSKO:	spółka akcyjna
PORTUGALSKO:	a sociedade anónima de responsabilidade limitada
RAKOUSKO:	die Aktiengesellschaft
RUMUNSKO:	societate pe Acțiuni
ŘECKO:	Ανάυμη εταιρία
SLOVENSKO:	akciová spoločnosť
SLOVINSKO:	delniška družba
SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ:	public companies limited by shares public companies limited by guarantee having a share capital
ŠPANĚLSKO:	la sociedad anónima
ŠVÉDSKO:	publikt aktiebolag

Příloha 3 - Akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným uvedené v čl. 2 odst. 2 nařízení Rady ES č. 2157/2001 ze dne 8. října 2001, o statutu evropské společnosti

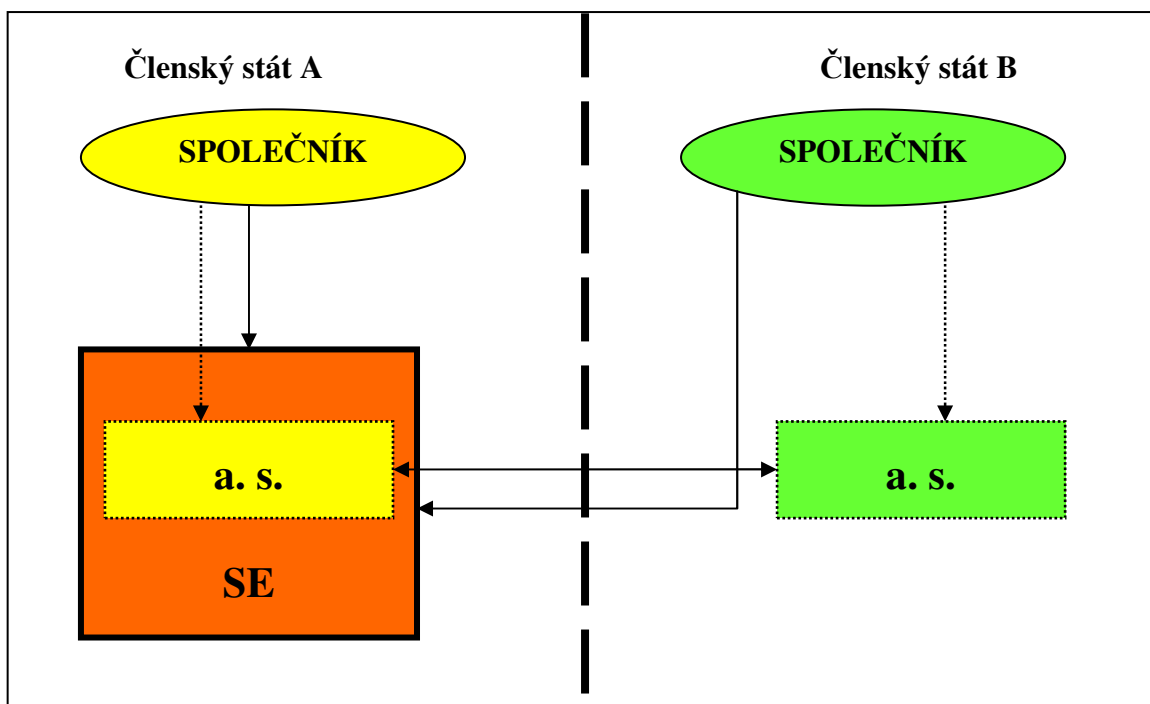
BELGIE:	la société anonyme de naamloze vennootschap la société privée à responsabilité limitée/ebesloten venn perkte aansprakelijkheid
BULHARSKÁ REPUBLIKA:	aktsionerno družhestvo družstvo s Organičena Odgovornost
ČESKÁ REPUBLIKA:	akciová společnost společnost s ručením omezeným
DÁNSKO:	aktieselskaber Anpartselskaber
ESTONSKO:	aktsiaselts ja osuühing
FINSKO:	osakeyhtiö aktiebolag
FRANCIE:	la société anonyme la société à responsabilité limitée
IRSKO:	public companies limited by shares public companies limited by guarantee having a share capital private companies limited by shares private companies limited by guarantee having a share cupital
ITÁLIE:	società per azioni Società a responsabilità limitata
KYPR:	Δημόσια εταιρεία περιορισμένης ευθύνης με μετοχές δημόσια Εταιρεία περιορισμένης ευθύνης με εγγύηση ιδιωτική εταιρεία
LITVA:	akcinės bendrovės uždarosios akcinės bendrovės
LOTYŠSKO:	akciju sabiedrība un sabiedrība ar ierobežotu atbildību
LUCEMBURSKO:	la société anonyme la société à responsabilité limitée

MAĎARSKO:	részvénytársaság korlátolt felelősségű társaság
MALTA:	kumpaniji pubbliċi/public limited liability companies kumpanii privati/private limited liability companies
NĚMECKO:	die Aktiengesellschaft die Gesellschaft mit beschränkter Haftung
NIZOZEMSKO:	de naamloze vennootschap de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid
POLSKO:	spółka akcyjna spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
PORTUGALSKO:	a sociedade anónima de responsabilidade limitada a sociedade por quotas de responsabilidade limitada
RAKOUSKO:	die Aktiengesellschaft die Gesellschaft mit beschränkter Haftung
RUMUNSKO:	societate pe Acțiuni societate cu Răspundere Limitată
ŘECKO:	ανάυμη εταιρία εταιρία περιορισμένης ευθύνης
SLOVENSKO:	akciová spoločnosť spoločnosť s ručením obmezeným
SLOVINSKO:	delniška družba družba z omejeno odgovornostjo
SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ:	public companies limited by shares public companies limited by guarantee having a share capital private companies limited by shares private companies limited by guarantee having a share capital
ŠPANĚLSKO:	la sociedad anónima la sociedad de responsabilidad limitada
ŠVÉDSKO:	aktiebolag

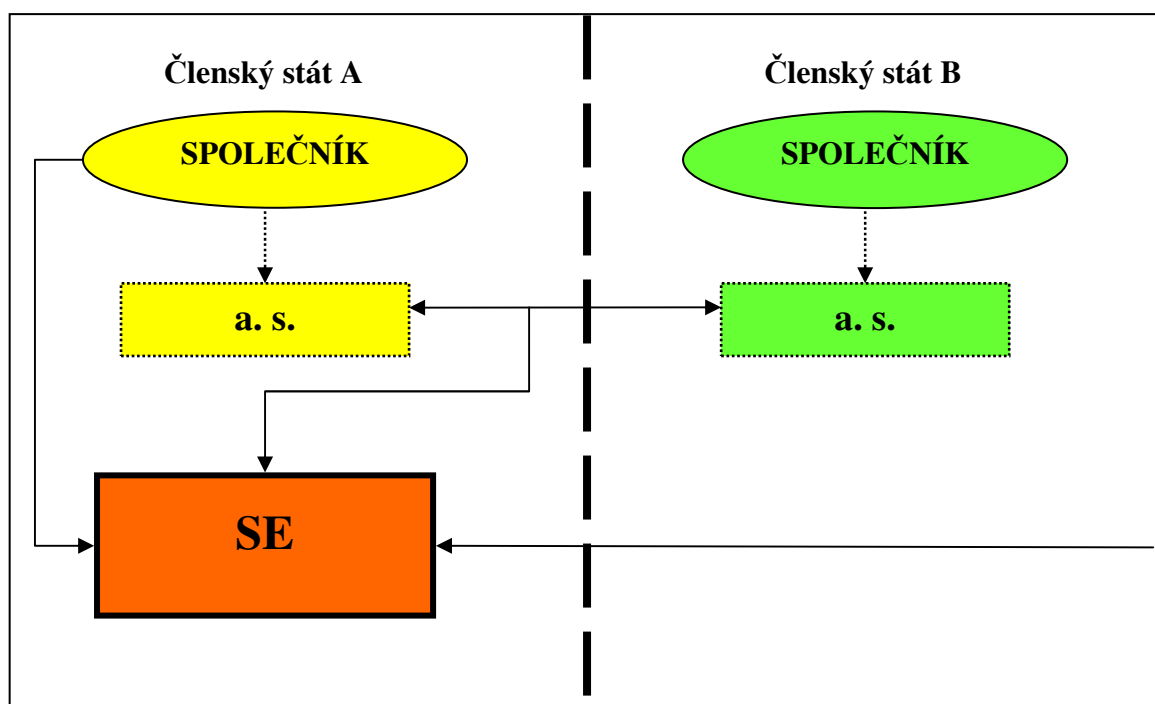
Příloha 4 - Schémata jednotlivých způsobů založení SE

1. Fúze

- fúze sloučením

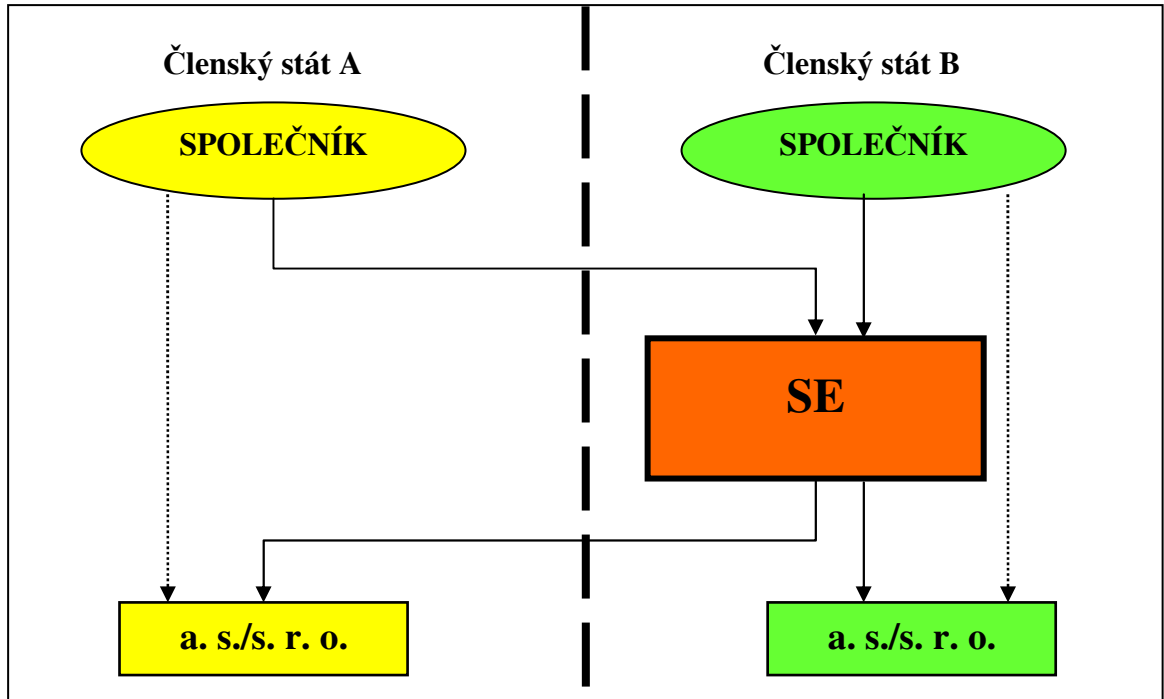

- fúze splnutím

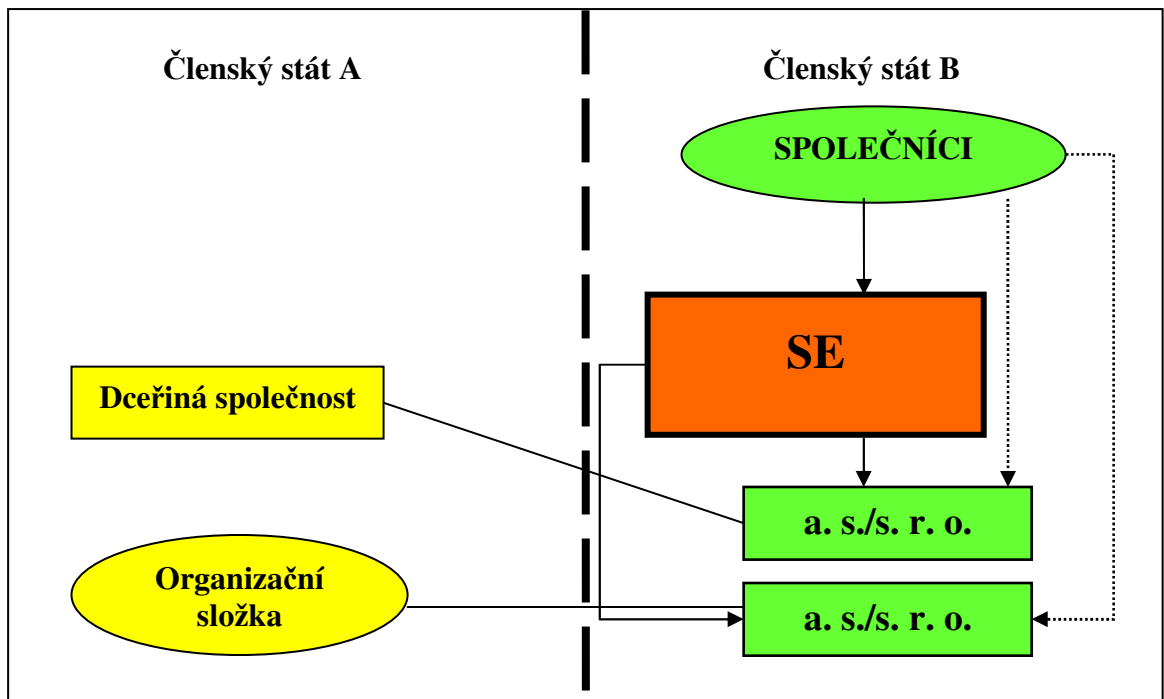

2. Založení holdingové společnosti

- ze dvou společností z různých členských států

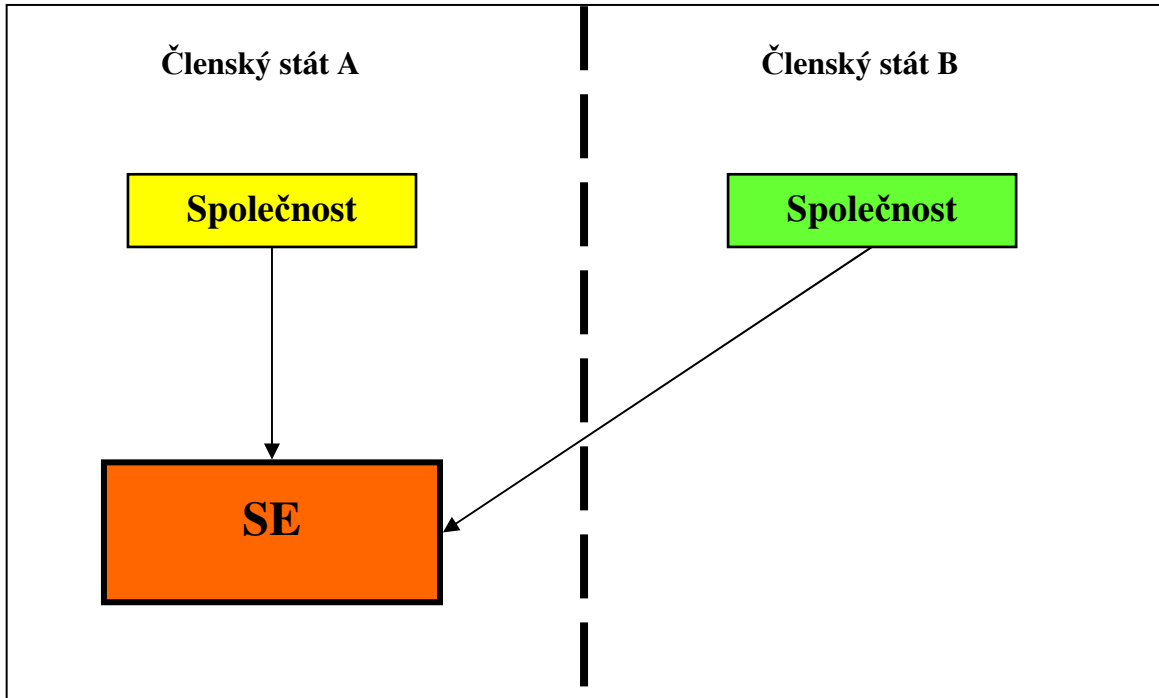

- ze dvou společností jednoho členského státu, kdy jedna z těchto společností má dceřinou společnost a druhá organizační složku v jiném členském státě

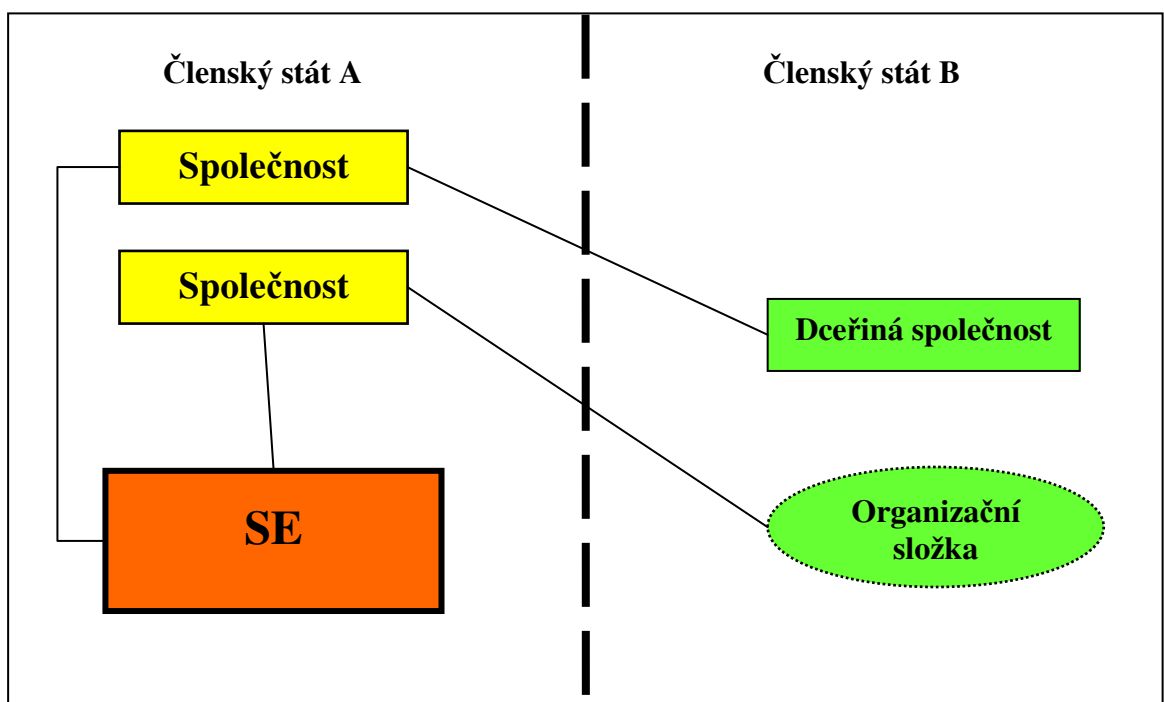

3. Založení dceřiné společnosti

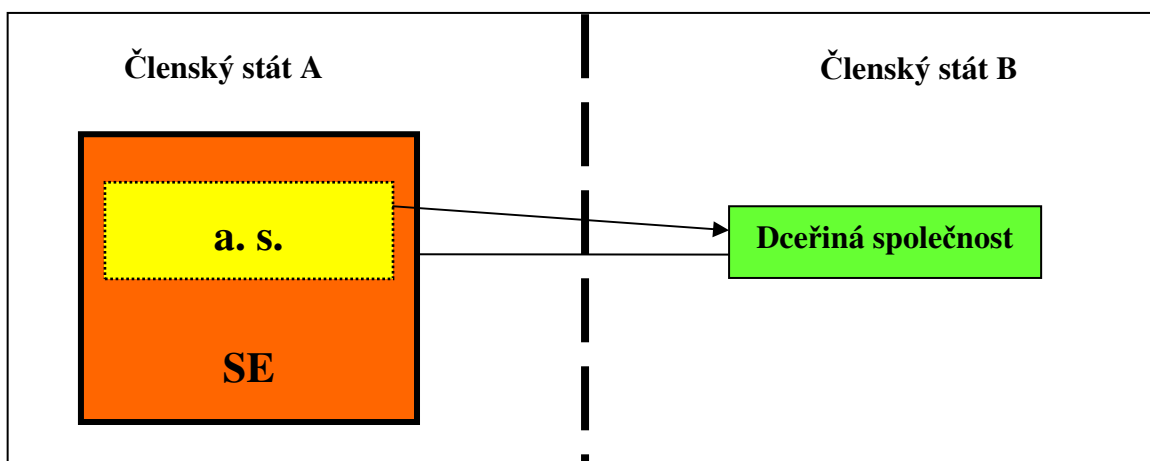
- ze dvou libovolných společností z různých členských států

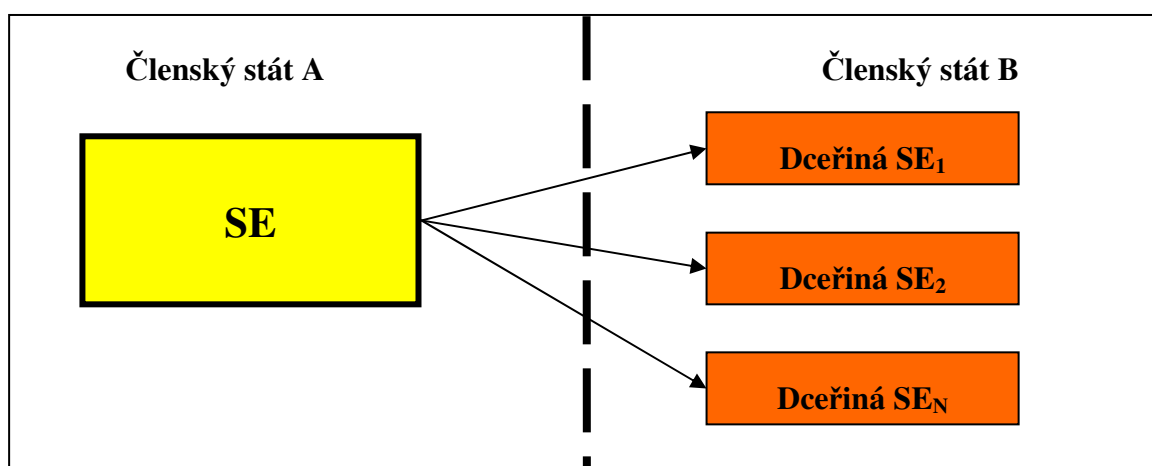
- ze dvou libovolných společností jednoho členského státu, kdy jedna z těchto společností má dceřinou společnost a druhá organizační složku v jiném členském státě

4. Založení změnou právní formy

5. Vytvoření dceřiné společnosti již existující SE

Zdroj prvních sedmi schémat: Podkladový materiál k semináři ze dne 27. 5. 2005, pořádaného Justiční akademíí v Praze. Příspěvek Tomáše Doležila, advokátní kancelář Linklaters: Vybrané aktuální otázky vnitřního trhu, str. 3,4,5,6.

Zdroj posledního schématu: <http://www.akont.cz/cz/societas-europaea-evropska-spolecnost>.

Příloha 5 - Statistika vzniku a trvání evropských hospodářských zájmových sdružení

Členský stát ES/EU a EHP:	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Vznik (Zánik)
Belgie	7	33	40 (1)	47	28 (2)	21 (1)	19	26 (5)	23 (5)	25 (2)	25 (4)	24 (4)	25 (7)	10 (5)	15 (6)	13 (4)	10 (7)	2 (9)	393 (62)
Německo	1	8	14	6	8	13	4	10 (1)	14	10	14 (3)	16 (3)	11 (1)	15 (1)	13 (1)	19 (1)	10 (1)	3	189 (12)
Dánsko	-	1	1	1	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	5
Španělsko	-	-	10	5	10 (2)	8	6	9 (1)	6 (4)	5	5	11 (3)	28 (1)	16 (1)	8 (1)	10	14 (1)	1 (1)	152 (15)
Francie	9	24	44	41	30	14	16	12 (1)	4 (1)	13 (3)	15 (5)	10 (1)	3	8 (1)	10 (1)	5 (2)	3 (4)	(1)	261 (20)
Řecko	-	-	-	-	3	3	1	-	1	2 (1)	2	1	-	-	-	1	-	-	14 (1)
Itálie	-	-	3	8	8	8 (2)	8 (2)	5	8	8 (1)	11 (3)	12	11	6 (1)	5 (2)	10 (1)	40 (2)	(1)	151 (15)
Irsko	-	-	1	1	2	-	(1)	2	1	1	1	1	-	1	-	-	-	-	11 (1)
Lucembursko	-	-	2	2	3	3	6	6	3	8	2	3	5	2	3	4	(6)	-	52 (6)
Nizozemí	41	10	13	7 (2)	4 (32)	5	6 (1)	4	24	13	1	40	5 (2)	(1)	4 (2)	2	4	1	184 (59)
Portugalsko	-	-	3	2	4	6	-	-	1	-	1	1	-	-	-	1	-	-	19
Velká Británie	4	7	10	19	15	13	16	7	30	6	8	5	7	13	7	0	3 (1)	-	170 (1)
Lichtenštejnsko						-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Island						-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Norsko						-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Finsko						-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Finsko						-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	2
Švédsko							2	4	-	1	-	4	1	2 (1)	-	8	2	1	25 (1)
Rakousko							-	2	-	-	6	3	2	5	2	5	1	1	27
Kypr																			0
Malta																			0
Česká republika																			0
Slovensko																	1	0	1
Polsko																			0
Maďarsko																			0
Slovinsko																			0
Estonsko																			0
Lotyšsko																			0
Litva																		1	1
Meziroční vznik:	62	83	141	139	115	94	84	88	115	93	92	132	99	78	67	78	88	10	1658
Meziroční zánik:			1	2	36	3	4	8	10	7	15	30	11	11	13	8	22	12	193

Zdroj: DVOŘÁK, Tomáš. *Evropské hospodářské zájmové sdružení*. Praha: ASPI, 2006. 243 s. ISBN 80-7357-206-0.

Příloha 6 - Ukázka výpisu SE z obchodního rejstříku

Úplný výpis
z obchodního rejstříku, vedeného
Městským soudem v Praze
oddíl H, vložka 20

!!! U P O Z O R N Ě N Í !!!

Tento výpis má pouze **informativní** charakter.

Data pro jeho vytvoření byla získána z počítačové sítě INTERNET. V případě, že se domníváte, že obsahuje chyby, obraťte se prosím na rejstříkový soud.

Datum zápisu: 15.ledna 2008

Obchodní firma: BLACK LOTUS, SE
Zapsáno: 15.ledna 2008

Sídlo: Praha 1, Ovocný trh 572/11, PSČ 110 00 Zapsáno: 15.ledna 2008

Identifikační číslo: 282 30 931 Zapsáno: 15.ledna 2008

Právní forma: Evropská společnost

Předmět činnosti:
Pronájem nemovitostí, bytů a nebytových prostor bez poskytování jiných než základních služeb zajišťujících řádný provoz nemovitostí, bytů a nebytových prostor
Zapsáno: 15.ledna 2008

Statutární orgán - představenstvo:

člen: Ingrid Stirberová, r.č. 675713/6826
Praha 4, Pod lázní 745/5, PSČ 140 00
den vzniku členství v představenstvu: 15.ledna 2008 Zapsáno: 15.ledna 2008

Jménem společnosti jedná představenstvo, a to tak, že navenek za něj jedná jménem společnosti jediný člen představenstva.
Zapsáno: 15.ledna 2008

Dozorčí rada:

člen: Jana Mertlová, r.č. 845621/1412
Lodhěřov 214, PSČ 378 26
den vzniku členství v dozorčí radě: 15.ledna 2008 Zapsáno: 15.ledna 2008

Jediný akcionář:
EUROMATER, SE
Praha 1, Ovocný trh 572/11, PSČ 110 00
Identifikační číslo: 282 08 595 Zapsáno: 15.ledna 2008

Akcie:
10 ks kmenové akcie na jméno v listinné podobě ve jmenovité hodnotě 319 440,- Kč Zapsáno: 15.ledna 2008
jmenovitá hodnota akcií v EUR: 12.000,- EUR
Zapsáno: 15.ledna 2008

Základní kapitál: 3 194 400,- Kč
- základní kapitál v EUR: 120.000,- EUR
Zapsáno: 15.ledna 2008

Tento výpis je neprodejný a byl pořízen na Internetu (<http://www.justice.cz>).

Dne: 07.05.08 09:57:08

Údaje platné ke dni 06.05.2008, 6:00